

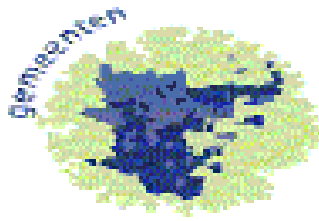
**Baarle-Hertog
Baarle-Nassau**

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

**” De omgevingsvergunning geïmplementeerd
binnen de gemeente Baarle-Nassau ”**

Auteur:	Mark A.J.M Bruens
Onderwijsinstelling :	Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Opleiding:	HBO Rechten
Studentnummer Avans :	9952984
Locatie:	Tilburg
Begeleiders:	Mevrouw mr. Esther de Jong Mevrouw mr. Esther Koene

Opdrachtgever:	Gemeente Baarle-Nassau
Begeleider:	Mevrouw Hanneke de Craen
Afstudeerperiode:	Februari 2008 – mei 2008
Datum:	21 mei 2008
Plaats:	Tilburg

**Baarle-Hertog
Baarle-Nassau**

” De omgevingsvergunning geïmplementeerd binnen de gemeente Baarle-Nassau ”

Auteur:	Mark A.J.M Bruens
Functie:	Stagiair cluster ruimtelijke zaken
Opdrachtgever:	Gemeente Baarle-Nassau
Archiefnummer:	

Voorwoord

Voor het afstuderen aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys heb ik een drietal maanden stage gelopen bij de gemeente Baarle-Nassau. In deze maanden heb ik onderzoek gedaan naar de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en in het bijzonder wat de impact is van deze wet op de gemeente Baarle-Nassau, vanaf het moment, waarschijnlijk 1 januari 2009, dat deze van kracht zal zijn. De bevindingen van dit onderzoek zijn verwerkt in deze scriptie.

Gedurende mijn afstudeerstage bij de gemeente Baarle-Nassau heb ik met veel plezier en motivatie gewerkt aan mijn scriptie. Ik wil hiervoor ook mijn opdrachtgever, de gemeente Baarle-Nassau en haar medewerkers bedanken dat ze mij de mogelijkheid geboden hebben hier drie maanden met plezier te kunnen werken. In het bijzonder wil ik hierbij mevrouw Hanneke de Craen bedanken als mijn persoonlijke begeleidster vanuit de gemeente die mij tijdens de stageperiode heeft geholpen en ondersteund.

Tevens wil ik ook mevrouw Esther de Jong, mijn begeleidster vanuit de Juridische Hogeschool, bedanken voor haar betrokkenheid, behulpzaamheid en een prettig contact gedurende de stage. Ook wil ik mevrouw Esther Koene bedanken voor haar betrokkenheid in het inhoudelijke aspect van mijn scriptie, als tweede begeleider vanuit de Juridische Hogeschool.

Tilburg, 21 mei 2008

Mark A.J.M. Bruens

Inhoudsopgave

Samenvatting	pag. 4
Inleiding	pag. 6
Hoofdstuk 1:	
1.1: Wabo	pag. 7
1.2: Totstandkoming Wabo	pag. 8
Hoofdstuk 2:	
2.1: Toestemmingen Wabo	pag. 12
2.2: Vergunningen Wabo	pag. 12
Hoofdstuk 3: Wettelijke bepalingen	pag. 14
Hoofdstuk 4:	
4.1: Getroffen voorbereidingen	pag. 16
4.2: Inventarisatie vergunningen	pag. 18
Hoofdstuk 5: Huidige situatie vergunningverlening	
5.1: Bouwvergunning	pag. 19
5.2: Milieuvergunning	pag. 22
5.3: Meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan	pag. 24
5.4: Gebruiksvergunning	pag. 25
5.5: Monumentenvergunning	pag. 26
Hoofdstuk 6: Nieuwe situatie vergunningverlening	
6.1: De reguliere en de uitgebreide voorbereidingsprocedure	pag. 29
6.2: Bouwvergunning	pag. 34
6.3: Milieuvergunning	pag. 34
6.4: Gebruiksvergunning	pag. 35
6.5: Monumentenvergunning	pag. 36
Hoofdstuk 7:	
7.1: Toestemmingen Wet op de ruimtelijke ordening	pag. 37
7.2: Binnenplanse ontheffing	pag. 38
7.3: Projectbesluit	pag. 39
7.4: Tijdelijke ontheffing bestemmingsplan	pag. 40
7.5: Ontheffing van het bestemmingsplan in bij AMvB aangegeven gevallen	pag. 40
7.6: Aanlegvergunning	pag. 41
Hoofdstuk 8:	
8.1: Toestemmingen Algemene Plaatselijke Verordening	pag. 42
8.2: Sloopvergunning	pag. 43
Hoofdstuk 9: Overgangsrecht	pag. 45
Hoofdstuk 10: Leges	pag. 46
Hoofdstuk 11:	
11.1: De klant	pag. 48
11.2: Ambitieniveau	pag. 51
Hoofdstuk 12:	
12.1: Structuur organisatie	pag. 53
12.2: Front- en backoffice	pag. 56
Conclusies	pag. 59
Centrale vraagstelling en doelstelling	pag. 62
Aanbevelingen	pag. 63
Literatuurlijst	pag. 64
Bijlagen	

Samenvatting

Naar alle waarschijnlijkheid wordt op 1 januari 2009 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ingevoerd in Nederland. Door de komst van de Wabo wordt de omgevingsvergunning een feit: één geïntegreerde vergunning voor 25 op zichzelf staande vergunningen, ontheffingen en toestemmingstelsels die door elke burger en elk bedrijf kan worden aangevraagd. Het probleem wat zich dus voordoet is dat er vele veranderingen gaan komen op verschillende gebieden door de invoering van de Wabo. De probleemstelling luidt dan ook: *Welke veranderingen komen er op juridisch en organisatorisch gebied door invoering van de Wabo verwacht op 1 januari 2009 die vooralsnog onduidelijk dan wel onbekend zijn voor de gemeente Baarle-Nassau?*

Momenteel ligt het wetsvoorstel Wabo ter behandeling in de Eerste Kamer waar een aantal kritische kanttekeningen worden gezet bij het wetsvoorstel. Toch blijft tot op heden de invoeringsdatum 1 januari 2009.

Binnen de gemeente Baarle-Nassau is een projectgroep omgevingsvergunning opgericht ter voorbereiding op de invoering van de omgevingsvergunning. Tevens zal de scriptie dienen als handleiding bij het traject van invoering.

In 2007 werden 386 vergunningen verleend, die vallen onder de 25 vergunningen, ontheffingen en toestemmingstelsels zoals deze integreren in de omgevingsvergunning. Hiervan zijn 225 vergunningen enkelvoudig regulier en 92 meervoudig regulier. Bij de uitgebreide procedure worden 40 vergunningen enkelvoudig verleend en slechts 29 meervoudig. De meest voorkomende vergunningen zijn de bouwvergunning en de bouwvergunning in combinatie met een milieuvergunning.

Door de komst van de Wabo zijn er verschillende juridische veranderingen. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de huidige en de nieuwe situatie na invoering van de Wabo zijn:

- invoering van een nieuwe reguliere en een uitgebreide voorbereidingsprocedure;
- de termijn van de bouwvergunning wordt van dertien weken teruggebracht naar acht weken;
- de gebruiksvergunning krijgt naast de Wabo nog een nieuw toetsingskader: het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken;
- bij de binnenplanse ontheffing komt vrijstellingsbevoegdheid in het bestemmingsplan na goedkeuring van Gedeputeerde Staten te vervallen. Tevens worden in de nieuwe Wro belanghebbenden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen omtrent een voorgenomen ontheffing naar voren te brengen;
- bij het projectbesluit kan wordt momenteel voor onbepaalde tijd een vrijstelling verleend. In de nieuwe situatie moet binnen een jaar nadat het projectbesluit onherroepelijk is geworden het bestemmingsplan overeenkomstig dat projectbesluit ter inzage worden gelegd. Tevens hoeft er geen verklaring van geen bewaar meer te worden afgegeven door Gedeputeerde Staten voor een projectbesluit;
- In de nieuwe Wro is bepaald dat binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag het bevoegd gezag dient te beslissen op de aanvraag voor een tijdelijke vrijstelling, voorheen was dit acht weken;
- de sloopvergunning dient binnen acht weken verleend te worden, voorheen was dit twaalf weken;
- de situatie voor de vergunningen binnen de gemeentelijke verordening van de gemeente Baarle-Nassau blijft onveranderd. Bij de alle genoemde gemeentelijke toestemmingen wordt de reguliere voorbereidingsprocedure gehanteerd.

Doordat er vele juridische veranderingen komen is het aan te bevelen dat de gemeente Baarle-Nassau haar werkprocessen aanpast aan de regels uit de Wabo. Door de komst van de omgevingsvergunning zijn er dus verschillende veranderingen in de werkprocessen. Niet alleen juridisch maar ook organisatorisch zal het proces van vergunningverlening gestroomlijnd moeten verlopen. Hierop zijn een aantal modellen toe te passen voor de coördinatie van het vergunningverleningproces. De verschillende modellen zijn procedurele coördinatie, vergunningmanager, professionele coördinatie en projectteam. Deze modellen worden als een hulpmiddel gebruikt om het vergunningverleningproces zo goed mogelijk voor zowel de klant als de organisatie te laten verlopen. De praktijk zal uitwijzen welk model het beste werkt bij de verschillende procedures van vergunningverlening. Tevens is het erg wenselijk per 1 januari 2009 een coördinator omgevingsvergunning aan te stellen binnen de gemeente Baarle-Nassau die de coördinatie van het proces vergunningverlening bewaakt. Ook zal de frontoffice veranderen binnen de organisatie. Vanaf 1 januari 2009 moet de gemeente één loket hebben waar aan de hand van één formulier de omgevingsvergunning aangevraagd kan worden. Binnen de gemeente Baarle-Nassau lijkt de best mogelijk oplossing een front-office die informatie levert en bij inhoudelijke vragen de backoffice inschakelt.

De ambitie van de gemeente Baarle-Nassau is op 1 januari 2009 alle burgers en bedrijven in de mogelijkheid te stellen via één omgevingsloket informatie over een omgevingsvergunning te krijgen en deze te kunnen aanvragen waarop zij binnen de gestelde termijn hier een beslissing op krijgen. Het indienen moet zowel fysiek als digitaal mogelijk zijn. De wens van de betrokkenen binnen de organisatie is de implementatie van de Wabo zo simpel mogelijk te laten verlopen. Zo min mogelijk ingrijpende veranderingen om aan de wettelijke taken van de Wabo te voldoen.

Inleiding

In deze scriptie staat de Wabo en hiermee de omgevingsvergunning centraal. Deze wet zal naar verwachting op 1 januari 2009 in Nederland worden ingevoerd. Deze ingrijpende verandering vraagt binnen de gemeente Baarle-Nassau naar een onderzoek betreffende deze wet. Deze scriptie is voortgevloeid uit het onderzoek.

Het doel van de scriptie is de veranderingen op juridisch en organisatorisch gebied zichtbaar te maken voor de organisatie die ontstaan door de invoering van de Wabo. Aan de hand van de resultaten van het onderzoek kan de gemeente zelf haar keuzes maken over het te volgen traject vanaf het moment dat de Wabo ingevoerd wordt, zowel op juridisch als organisatorisch gebied. De scriptie kan fungeren als een handboek bij de invoering van de Wabo en hiermee gepaard de omgevingsvergunning. De centrale vraag van de scriptie luidt dan ook: *Welke veranderingen ontstaan er op juridisch en organisatorisch niveau binnen de gemeente Baarle-Nassau door de invoering van de Wabo die naar verwachting per 1 januari 2009 in werking treedt?*

De doelgroep die beoogd wordt met de scriptie is de gemeente Baarle-Nassau als organisatie. In het specifiek de verschillende vergunningverleners die te maken krijgen met de omgevingsvergunning binnen hun vakgebied, de leidinggevenden en de projectcoördinator omgevingsvergunning.

In de scriptie is gekozen voor een chronologische opbouw. Er wordt eerst uitvoerig ingegaan op wat de Wabo beoogd en wat de omgevingsvergunning nu eigenlijk inhoud. Vervolgens wordt er bepaald wat de huidige status is van het wetsvoorstel en wordt de huidige huidige juridische situatie van vergunningverlening van de gemeente Baarle-Nassau gepresenteerd. Alleen als er een duidelijk beeld is van de huidige én de toekomstige situatie kan er bepaald worden welke veranderingen er optreden door de komst van deze nieuwe wet. Met deze kennis zal de gemeente Baarle-Nassau moeten gaan bepalen hoe zij te werk willen gaan wanneer de Wabo ingevoerd wordt. Daarom wordt er als laatste in de scriptie ingegaan op het ambitieniveau, serviceverlening en de structuur van de organisatie. Kortom: waar wil de gemeente Baarle-Nassau naar toe vanaf (waarschijnlijk) 1 januari 2009?

Een goede voorbereiding is van groot belang voor de gemeente omdat vanaf het moment dat de Wabo wordt ingevoerd de omgevingsvergunning aangevraagd kan en zal gaan worden. De gemeente moet dus op tijd haar zaken op orde hebben en weten wat haar te wachten staat. Deze scriptie kan fungeren als steunpilaar en handleiding bij dit traject van voorbereidingen voor de invoering van de omgevingsvergunning binnen de gemeente Baarle-Nassau.

Hoofdstuk 1

1.1 Wabo

De overheid werkt aan minder en betere regels. Onder het motto ‘regels die werken, lasten beperken’ is het ontwerp van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot stand gekomen. Bij de inrichting van de wet hebben de burger en de ondernemer centraal gestaan. Kern van het huidige wetsvoorstel is de invoering van de omgevingsvergunning.¹

Momenteel moet een burger of een bedrijf die een vergunning wil voor haar activiteiten, deze apart aanvragen. Een bouwvergunning voor het bouwen van een huis, een kapvergunning voor het kappen van een boom, een sloopvergunning voor het slopen van een gebouw enz. Door de komst van Wabo, kan de burger of bedrijf voor alle activiteiten samen in één keer, één vergunning aanvragen: de omgevingsvergunning. Iedere burger en elk bedrijf kunnen de omgevingsvergunning aanvragen. Dit houdt in dat er één geïntegreerde vergunning komt voor 25 op zichzelf staande vergunningen, ontheffingen en toestemmingstelsels voor o.a. bouwen, milieu en monumenten (zie hoofdstuk 2). Dit gaat betekenen dat de aanvraag gedaan wordt bij één loket door middel van één formulier met één procedure, één besluit, één beschikking, één beroepsgang en één bevoegd gezag. Dit laatstgenoemde bevoegd gezag zal in de meeste gevallen de gemeente zijn. Verwacht wordt dat op 1 januari 2009 de Wabo in werking zal treden.

”Regels die werken, lasten beperken”

De Wabo gaat uit van de volgende primaire doelstellingen:

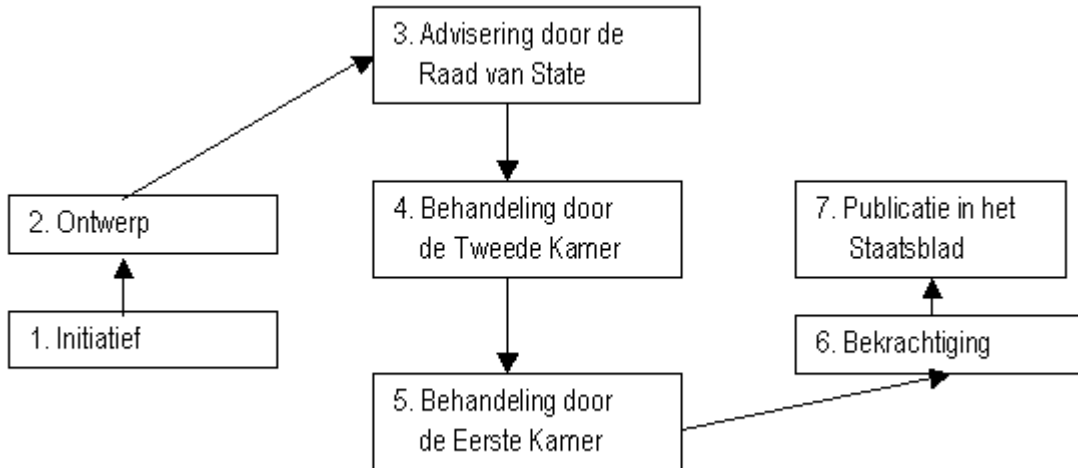
- het verbeteren van dienstverlening aan burgers en bedrijven;
- het verminderen van de administratieve lasten;
- het voorkomen van tegenstrijdige adviezen;
- versnellen van procedures en het vergroten van de transparantie bij de overheid.

¹ Wabo & omgevingsvergunning, jaargang 1, nummer 1, 23 november 2006, p. 2.

1.2 Totstandkoming Wabo

In onderstaand figuur is te zien hoe in Nederland een wet tot stand. In deze paragraaf zullen de stappen doorlopen worden zoals deze tot op heden zijn gevolgd bij de totstandkoming van de Wabo. Vervolgens zullen de stappen besproken worden zoals deze nog gevolgd dienen te worden voor de inwerkingtreding van de Wabo.

Figuur 1:

Bron: http://nl.wikipedia.org/wiki/Nederlandse_wetgeving

1. Initiatief wetsvoorstel

De Wabo is het gevolg van de zogeheten herijtingsbrief van 17 oktober 2003 van de toenmalige bewindslieden Dekker en Van Geel van VROM.² Hier is het eerste initiatief genomen voor het wetsvoorstel Wabo.

2. Ontwerp wetsvoorstel

Een wetsontwerp is een voorstel van een minister of een lid van de Tweede Kamer voor een nieuw aan te nemen wet. Deze moet in Nederland worden aangenomen door de Tweede Kamer en Eerste Kamer der Staten-Generaal. Voorstellen van een wet kunnen worden ingediend door of vanwege de Koning en door de Tweede Kamer der Staten-Generaal (artikel 82, lid 1, Grondwet). Op het ministerie waar het wetsvoorstel betrekking of heeft wordt een concept wetsvoorstel voorbereid. Vervolgens legt de betreffende minister het conceptwetsvoorstel voor aan de ministerraad. Het wetsvoorstel Wabo werd ingediend door de regering waarna de ministerraad instemde met het wetsvoorstel. Voorafgaand aan het wetsontwerp werden er in een inleiding door de minister van VROM de redenen aangegeven waarom het wetsvoorstel Wabo wordt ingevoerd. Deze redenen luiden:

² Van den Broek 2007, p. 11

3. Advisering door Raad van State

Artikel 73 Grondwet bepaalt dat de Raad van State wordt gehoord over wetsvoorstellen. De Raad van State heeft mede tot taak een adviesorgaan te zijn voor de overheid. Bij elk wetsvoorstel moet de minister advies vragen aan de Raad van State voordat deze wordt ingediend. Hierbij wordt gelet op juridische aspecten maar ook of het wetsvoorstel effectief zal zijn. Het wetsontwerp Wabo is bij de afdeling voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu terecht gekomen van de Raad van State. Op 16 juli 2006 werd door de Raad van State een positief advies uitgebracht aan de minister, dit resulteerde erin dat het wetsvoorstel Wabo voor behandeling naar de Tweede Kamer kon.

4. Behandeling door de Tweede Kamer

Bij de indiening van een wetsontwerp dient de betreffende minister een Memorie van Toelichting te geven. Op 18 oktober 2006 is het wetsvoorstel 'Regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving' en de Memorie van Toelichting door minister Cramer van VROM bij de Tweede Kamer ingediend:

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat een groot aantal verschillende stelsels bestaat met betrekking tot toestemmingen van bestuursorganen, die vereist zijn voor het verrichten van activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving, en dat het wenselijk is die stelsels zoveel mogelijk samen te voegen, opdat een samenhangende beoordeling van die activiteiten op de betrokken aspecten mogelijk is in één procedure die leidt tot één besluit; dat het nodig is met het oog op dit nieuwe stelsel ook de handhaving daarvan te regelen en dat het wenselijk is van die gelegenheid gebruik te maken om de bestuursrechtelijke handhaving van regelingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving – voor zover niet algemeen-bestuursrechtelijk geregeld – verder te uniformeren en in dezelfde wet onder te brengen.

Bron: Kamerstuk 30 844 Wabo wetsvoorstel, 18 oktober 2006.

Vervolgens werd in de Koninklijke boodschap door de Koningin het wetsontwerp in de aandacht van de Tweede Kamer aanbevolen. De aanhef van de Koninklijke boodschap luidde:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet houdende regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

De memorie van toelichting, die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming”.

Tavarnelle, 18 oktober 2006

Beatrix

Bron: Kamerstuk 30844 Wabo Koninklijk boodschap, 18 oktober 2006.

Wanneer het wetsontwerp ingediend is bij de Tweede Kamer worden wetsontwerpen door een Kamercommissie behandeld. De commissie brengt een verslag uit, waar de regering op reageert in de vorm van een nota naar aanleiding van het verslag. Eventueel kunnen hierop een nader verslag en een nota volgen. De Tweede Kamer heeft tevens de mogelijkheid moties of amendementen in te dienen op een wetsvoorstel. In juni 2007 heeft de Kamercommissie een verslag uitgebracht over de invoering Wabo. In september 2007 werd naar aanleiding van dit verslag de eerste nota gemaakt. In november 2007 verscheen tweede nota van wijziging. Op 26 november 2007 heeft de Tweede Kamer na een mondelinge behandeling in grote lijnen ingestemd met het voorstel van minister Cramer van het ministerie van VROM. Op 11 december 2007 werd in de Tweede Kamer gestemd over amendementen en moties van de Wabo. Een grote meerderheid van kamerfracties heeft ingestemd met het wetsvoorstel Wabo. De partijen PvdA, GroenLinks, D66, VVD, ChristenUnie, SGP, CDA, PVV en het lid Verdonk stemden voor en het wetsvoorstel Wabo werd aangenomen door de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

5. Behandeling door de Eerste Kamer

Het wetsontwerp Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is op 11 december 2007 ingediend bij de Eerste Kamer en ligt middels dit schrijven bij de Eerste Kamer voor behandeling. De Eerste Kamer kan het wetsvoorstel slechts aannemen of verwerpen, zij mogen geen moties of amendementen indienen over het wetsontwerp zoals de Tweede Kamer dit wel kan.

‘Omgevingsvergunning in strijd met de Grondwet’

Momenteel zijn er kritische geluiden vanuit de Eerste Kamer over de Wabo. Zo zijn de fracties van het CDA en PvdA nogal negatief over de nieuwe wet. Zij vinden dat de Wabo de gemeentelijke autonomie zou aantasten en op bestuurlijke niveaus kan de Wabo tot grote problemen leiden. In een debat in de Eerste Kamer werd zelfs gesproken van het feit dat de Wabo in strijd zou zijn met onze Grondwet. De mogelijkheid bestaat ook dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel alsnog verwerpt. Hoe dit zich verder zal ontwikkelen is momenteel nog niet duidelijk. Ook is nog niet duidelijk of door deze ontwikkelingen de datum van 1 januari 2009 gehaald zal worden voor inwerkingtreding van de Wabo.

6. Bekrachtiging

In artikel 87, lid 1 van onze Grondwet is bepaald dat een voorstel wet wordt, zodra het door de Staten-Generaal wordt aangenomen en door de Koning is bekrachtigd. Het wetsvoorstel Wabo wordt naast de Koning ook bekrachtigd door de ministers van VROM.

7. Publicatie in het Staatsblad

In artikel 88 van de Grondwet is bepaald dat de wet bekendmaking en inwerkingtreding van de wetten regelt. De Wabo zal wanneer deze bekrachtigd is worden gepubliceerd in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden. Het ministerie van Justitie is belast met het plaatsen van een nieuwe wet in het Staatsblad. Tenslotte zal de Wabo na publicatie in werking treden.

Samenvattend

Momenteel ligt het wetsontwerp Wabo na goedkeuring van de Raad van State én de Tweede Kamer, ter behandeling in de Eerste Kamer. De Eerste Kamer zal zich buigen over het wetsvoorstel en deze goedkeuren of verwerpen. Afgezien van enkele kritische geluiden vanuit de Eerste Kamer blijft 1 januari 2009 tot op heden de officiële datum waarop de Wabo in werking zal treden en de omgevingsvergunning zal worden ingevoerd. Hoe dit zich verder in de Eerste Kamer zal ontwikkelen is op dit moment nog niet duidelijk.

Hoofdstuk 2

2.1 Toestemmingen Wabo

In de Wabo staan burger en bedrijf centraal. Om het hen gemakkelijker te maken, worden 25 toestemmingsvereisten voor activiteiten in de fysieke leefomgeving samengevoegd in één omgevingsvergunning.³ In deze paragraaf worden de toestemmingen en vergunningen opgesomd zoals deze vanaf 1 januari 2009 onder de omgevingsvergunning vallen.

Het ministerie van VROM onderscheidt drie soorten toestemmingen voor de omgevingsvergunning:

1. Toestemmingen die integreren:

Volledige integratie is de verst gaande methode om toestemmingstelsels in de omgevingsvergunning te doen opgaan. Deze integratie is gekozen in die gevallen waarin sprake is van plaatsgebonden activiteiten en er grote kans is op samenloop van verschillende toestemmingstelsels. Het resultaat van deze integratie is dat in plaats van verschillende toestemmingen maar één vergunningstelsel vereist is: de omgevingsvergunning.

2. Toestemmingen die aanhaken:

Aanhaken of incidenteel integreren wil zeggen dat een toestemming uitsluitend in geval van samenloop met een activiteit waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, in de omgevingsvergunning opgaat.

3. Toestemmingen die (vooralsnog) niet meegaan:

Bij het selecteren van deze toestemmingen hebben verschillende factoren een rol gespeeld. Onder meer het aantal toestemmingen dat op jaarbasis wordt verleend, de mate waarin deze samenlopen met andere toestemmingen en de inhoudelijke samenhang met andere toestemmingen. Daarnaast heeft een rol gespeeld in hoeverre de betrokken toestemming op een goede en relatief eenvoudige wijze in het wettelijke systeem kan worden ingepast.⁴ In de toekomst bestaat de mogelijkheid dat toestemmingen die op dit moment niet meegaan alsnog kunnen integreren in de omgevingsvergunning als de praktijk uitwijst dat dit benodigd is.

2.2 Vergunningen Wabo

In figuur 2 zijn alle toestemmingen opgenomen die op dit moment volledig integreren in de omgevingsvergunning. Tevens is bij elke toestemming te zien in onder welke wet deze toestemming is valt. De in figuur 2 genoemde toestemmingen zijn van toepassing op de gemeente Baarle-Nassau met uitzondering van de vergunning voor indirecte lozingen en de mijnbouwmilieuvergunning. De vergunning voor indirecte lozingen en de mijnbouwmilieuvergunning kunnen binnen de gemeente Baarle-Nassau niet verleend worden omdat er geen situatie kan optreden waar dit voorkomt, deze kunnen dus ook niet aangevraagd worden.

³ Wat verandert er door de Wabo? p.1, VNG.

⁴ Overzicht reikwijdte omgevingsvergunning p.2, VROM, januari 2006.

De vergunning voor een alarminstallatie is tot op heden nog nooit aangevraagd en is er dus ook nog nooit een besluit gekomen op een aanvraag voor deze vergunning. De andere genoemde vergunningen en toestemmingen die onder de Wabo vallen zijn wél van toepassing op de gemeente Baarle-Nassau. Deze meeste van deze vergunningen en toestemmingen zullen apart behandeld worden in hoofdstuk 4.

Figuur 2:

Wet	Vergunning
Wet Ruimtelijke Ordening (Wro)	▪ Aanlegvergunning ▪ Binnenplanse ontheffing ▪ Sloopvergunning ▪ Projectbesluit ▪ Tijdelijke ontheffing bestemmingsplan ▪ Ontheffing van het bestemmingsplan in bij AMvB aangegeven gevallen
Woningwet (Wow)	▪ Bouwvergunning ▪ Ontheffing bouwbesluit 2003
Wet Milieubeheer (Wm)	▪ Milieuvergunning ▪ Meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan
Monumentenwet 1988 (Mw)	▪ Monumentenvergunning ▪ Sloopvergunning
Wet Verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)	▪ Vergunning voor indirecte lozingen
Mijnbouwwet (Mbw)	▪ Mijnbouwmilieuvergunning
Bouwverordening (Bvo) ⁵	▪ Gebruiksvergunning ▪ Ontheffing van voorschrift ▪ Sloopvergunning
Gemeentelijke verordeningen	▪ Aanlegvergunning ▪ Inritvergunning ▪ Uitritvergunning ▪ Kapvergunning ▪ Reclamevergunning ▪ Sloopvergunning ▪ Vergunning voor een alarminstallatie aan een onroerende zaak

⁵ De Bouwverordening Baarle-Nassau is tevens een gemeentelijke verordening.

Hoofdstuk 3

Wettelijke verplichtingen

Wanneer het wetsvoorstel Wabo ingevoerd wordt zijn er een aantal verplichtingen waar een gemeente aan moet voldoen zodat het proces van vergunningverlening zo goed mogelijk verloopt voor zowel de gemeente zelf als de klant. In deze paragraaf worden de verschillende verplichtingen genoemd met een korte toelichting.

Verplichtingen uit de Wabo:

- De omgevingsvergunning dient binnen de reguliere procedure van acht weken wordt verleend (artikel 3.9, lid 1, Wabo) en bij de uitgebreide procedure binnen 26 weken (artikel 3.12, lid 7, Wabo);

De reguliere en uitgebreide procedures zijn de twee mogelijke voorbereidingsprocedures die gevolgd kunnen worden bij de behandeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Hoofregel is dat de reguliere procedure wordt gehanteerd, de Wabo noemt in artikel 3.10 in welke gevallen de uitgebreide procedure wordt gevolgd. In paragraaf 6.1 komen beide procedures uitgebreid aan bod.

- Bij termijnoverschrijding van een reguliere procedure wordt de vergunning van rechtswege verleend (artikel 3.9, lid 3, Wabo);

Wanneer het bestuursorgaan niet binnen de beslistermijn of de verlengde beslistermijn een besluit neemt op een aanvraag wordt de omgevingsvergunning overeenkomstig de aanvraag van rechtswege verleend. Artikel 3.9, lid 4, Wabo bepaalt dat verlening van een omgevingsvergunning van rechtswege wordt aangemerkt als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht.

- Op verzoek van de aanvrager wordt een omgevingsvergunning in twee fasen verleend (artikel 2.5, lid 1, Wabo);

Een omgevingsvergunning moet op verzoek gefaseerd verleend kunnen worden. De eerste fase heeft slechts betrekking op de door de aanvrager aan te geven activiteiten. In de tweede fase wordt de aanvraag getoetst aan de technische eisen. De aanvrager dient de gegevens in voor de technische toets, deze gegevens zijn veelal zeer uitgebreid en duur, denk hierbij aan gedetailleerde bouwtekeningen die door gespecialiseerde bedrijven worden gemaakt. Het indienen in twee fasen is in het leven geroepen om de klant tegemoet te komen, hierdoor krijgt een aanvrager duidelijkheid over de haalbaarheid van het plan zonder dat er veel kosten gemaakt worden.

- Er dient een ontvangstbevestiging gestuurd te worden bij elke aanvraag (artikel 3.1, lid 2, Wabo)

Het bestuursorgaan waarbij de aanvraag is ingediend zendt de aanvrager onverwijld een bewijs van ontvangst van de aanvraag waarin het de datum vermeldt waarop het de aanvraag heeft ontvangen (artikel 3.1, lid 2, Wabo). De datum van ontvangst bepaalt de aanvangstermijn van de procedure.

Overige verplichtingen:

Naast de verplichtingen die direct voortvloeien uit de Wabo, stelt het ministerie van VROM aan gemeenten nog de volgende verplichtingen:

- De gemeente moet één vergunning kunnen afgeven voor de in de Wabo geïntegreerde toestemmingen;

De gemeente geeft uiteindelijk één beschikking af waarin alle vergunningen, toestemmingen en ontheffingen binnen het kader van de omgevingsvergunning die aangevraagd zijn voor een activiteit zijn opgenomen.

- Inrichting van één loket voor de omgevingsvergunning, zowel fysiek als digitaal;

De gemeente dient op 1 januari 2009 een loket te hebben ingericht waar fysiek een vergunning aangevraagd kan worden. Dit loket wordt speciaal ingericht voor de omgevingsvergunning en alle geïntegreerde toestemmingen die hieronder vallen. Tevens moet vanaf deze datum de omgevingsvergunning ook digitaal ingediend kunnen worden. De ICT-systemen die dit mogelijk maken dienen dus ook op tijd klaar te zijn voor de omgevingsvergunning.

- De gemeente moet de aanvraag digitaal kunnen ontvangen;

Deze verplichting haakt aan op de vorige, de gemeente moet tijdig haar ICT op orde hebben om de vergunningen digitaal te kunnen ontvangen en deze binnen de organisatie te verwerken en behandelen;

- De aanvraag moet ingediend kunnen worden met één indieningformulier, met één overzicht van toetsingsvereisten;

De gemeente moet ervoor zorgen dat burgers en bedrijven de omgevingsvergunning in kunnen dienen met slechts één formulier. Het ministerie van VROM is momenteel bezig met de ontwikkeling van het aanvraagformulier omgevingsvergunning. Op dit aanvraagformulier moeten alle mogelijk vergunningen, toestemmingen en ontheffingen voorkomen die aangevraagd kunnen worden.

- De provincie of het Rijk bevoegd gezag wordt voor de volledige activiteit als zij nu bevoegd is voor één deelvergunning;

Bij de omgevingsvergunning wordt ervan uitgegaan dat slechts één bestuursorgaan de vergunning verleend. In de meeste gevallen zal dit de gemeente zijn. Maar in gevallen waar naast de gemeente de provincie of het Rijk ook bevoegd is, is zij voortaan het bevoegde gezag voor de hele omgevingsvergunning. De gemeente heeft hierbij dan een adviserende rol tegenover de provincie en het Rijk.

Hoofdstuk 4

4.1 Getroffen voorbereidingen

De gemeente Baarle-Nassau dient net als elke andere gemeente op 1 januari 2009 klaar te zijn voor de invoering van de Wabo en hiermee de omgevingsvergunning. Tot op heden heeft de gemeente Baarle-Nassau een aantal voorbereidingen getroffen. In deze paragraaf zullen de activiteiten aan bod komen die tot nu toe zijn doorlopen.

Op 29 augustus 2006 werd binnen de gemeente het eerste initiatief genomen voor de omgevingsvergunning. Het projectvoorstel 'omgevingsvergunning' werd ingediend door de projectcoördinator omgevingsvergunning, die kort hiervoor was aangesteld om de kar te gaan trekken voor dit proces. Het college van B & W keurde het voorstel goed en het proces 'implementatie omgevingsvergunning' was van start gegaan. In het projectvoorstel werd met betrekking tot het proces voor invoering van de omgevingsvergunning o.a. het volgende geschreven:

Omdat het verlenen van een omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2008 aankomt op goede samenwerking en communicatie is het goed om een werkgroep te formeren. In deze werkgroep moeten de verschillende vergunningverlenende disciplines die met de omgevingsvergunning te maken krijgen vertegenwoordigd zijn. Op deze manier blijft iedereen op de hoogte omtrent de ontwikkelingen op het gebied van de omgevingsvergunning en kunnen we samen tot een goede werkwijze komen tijdens en na de invoering ervan.

Bron: B & W projectvoorstel omgevingsvergunning, Gemeente Baarle-Nassau, 29 augustus 2006.

In de genoemde werkgroep betreffende de omgevingsvergunning zijn de volgende personen betrokken:

- Projectcoördinator;
- Vergunningverlener bouwvergunning, sloopvergunning, monumentenvergunning;
- Vergunningverlener milieuvergunning;
- Vergunningverlener gemeentelijke verordeningen (APV);
- Vergunningverlener gebruiksvergunning (Brandweer);
- Medewerker binnenplanse ontheffingen, bestemmingsplannen;
- Juridisch beleidsmedewerker handhaving;
- Afdelingshoofd Ruimtelijke Zaken;

De bijeenkomsten van de werkgroep hebben tot doel het informeren van de medewerkers binnen de gemeente, die met de omgevingsvergunning te maken krijgen, over het ambitieniveau, de veranderingen en het te volgen pad vanaf 1 januari 2009. In bijlage 2 is een notule van de bijeenkomst van 28 februari 2008 opgenomen. In het projectvoorstel werden ook de stappen beschreven die doorlopen moeten worden voor de invoering van de omgevingsvergunning binnen de gemeente. Deze stappen luiden:

- Inventariseren huidige situatie;
- Inventariseren wenselijke/verplichte situatie;
- Bepalen ambitieniveau afgestemd op wettelijke verplichtingen;
- Bepalen welke stappen genomen moeten worden om van de huidige tot de wenselijke situatie te komen;
- Maken van een tijdsplanning met als einddatum 1 januari 2008.^{6 7}

Mogelijk na de invoering van de Wabo blijft de werkgroep bestaan om problemen op te lossen die de omgevingsvergunning met zich meebrengt.

Om een aantal zaken goed uit te kunnen diepen en voor het maken van een plan van aanpak voor de invoering hebben we van februari tot half mei een stagiair van de juridische Hogeschool uit Tilburg. Hij zal een praktisch plan van aanpak schrijven dat we kunnen gebruiken om de invoering van de omgevingsvergunning goed te laten verlopen. Dit plan wordt geschreven op de specifieke situatie van de gemeente Baarle-Nassau.

Bron: B&W voorstel, maart 2008, gemeente Baarle-Nassau.

Het praktisch plan van aanpak zoals hierboven vermeld wordt, wordt in de vorm van deze scriptie gepresenteerd. Deze scriptie zal voor de gemeente Baarle-Nassau fungeren als een handleiding voor de invoering van de omgevingsvergunning. Tevens zal aan de hand van deze scriptie een informatieve presentatie worden gehouden aan het college en andere betrokkenen binnen de gemeente Baarle-Nassau. Dit om iedereen tijdig op de hoogte te brengen van de veranderingen die gaan komen door de invoering van de Wabo.

Ook zijn er verschillende werkgroepen die zich bezig houden met de omgevingsvergunning binnen verschillende gemeenten, provincies, waterschappen en andere bedrijven met betrekking tot de Wabo. Regelmatig worden deze werkgroepen vertegenwoordigd door een medewerker van de gemeente Baarle-Nassau, veelal is dit de projectcoördinator omgevingsvergunning. Ook worden ICT bijeenkomsten over de omgevingsvergunning regelmatig bijgewoond.

Naast deze bijeenkomsten is er vergaderd met de portefeuillehouder (wethouder), de gemeentesecretaris en de projectcoördinator. Hierbij is vooral voorlichting gegeven over de stand van zaken van de omgevingsvergunning en waar de gemeente na 1 januari 2009 naar toe wil, hoe de organisatie eruit komt te zien en welke (mogelijke) nieuwe functies gecreëerd moeten worden.

Samenvattend

De gemeente Baarle-Nassau is goed op weg als het gaat om kennis op doen van de omgevingsvergunning, regelmatig worden er werkgroepen bezocht door medewerkers van de gemeente. Ook heeft de gemeente Baarle-Nassau haar eigen werkgroep omgevingsvergunning opgericht om hierover te praten. Deze scriptie zal voor de gemeente dienen als een handleiding bij de invoering van de omgevingsvergunning zodat dit proces soepel en voortvarend zal verlopen.

⁶ B & W projectvoorstel omgevingsvergunning, Gemeente Baarle-Nassau, 29 augustus 2006.

⁷ In het voorstel wordt het als invoeringsdatum 1 januari 2008 genoemd. Dit was destijds de datum waarop de Wabo ingevoerd zou worden. Toen duidelijk werd dat deze datum niet gehaald zou worden heeft het ministerie van VROM de invoering van de Wabo uitgesteld tot 1 januari 2009.

4.2 Inventarisatie vergunningen

Door de huidige situatie van vergunningverlening in kaart te brengen voor de gemeente Baarle-Nassau ontstaat er een duidelijk beeld van de omvang van de vergunningen die er bestaan binnen de gemeente die omgevingsvergunning gaan worden. De in onderstaande tabel weergegeven aantallen vergunning zijn de verleende vergunningen in het jaar 2007.

Vergunning	Aantal verleend	Wet
Aanlegvergunning	1	Wro / APV
Binnenplanse ontheffing	9	Wro
Projectbesluit	16	Wro
Tijdelijke ontheffing Bestemmingsplan	5	Wro
Ontheffing van het bestemmingsplan in bij AMvB aangegeven gevallen	4	Wro
Bouwvergunning	139	Wow
Milieuvergunning	39	Wm
Meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan	8	Wm
Monumentenvergunning	5	Mw
Gebruiksvergunning	80	Bvo
Kapvergunning	46	APV
Sloopvergunning	36	APV / Mw / Wro / Bvo
Reclamevergunning	6	APV
In- uitritvergunning	onbekend	APV / Wro
Totaal	386	

Coördinatie en samenloop

Van de 386 vergunningen verleend in 2007, ervan uitgaande dat de omgevingsvergunning nu al toegepast zou worden zal het gros een enkelvoudige vergunning zijn met de reguliere procedure zijn, namelijk 225 maal. In 92 gevallen is er samenloop met andere vergunningaanvragen bijvoorbeeld een bouwvergunning en een kapvergunning. In 40 gevallen wordt er een enkelvoudige vergunning aangevraagd met de uitgebreide procedure, slechts in 29 gevallen beheerst deze de meervoudige procedure. In de meeste gevallen is dit een bouwvergunning in combinatie met een milieuvergunning.

Hoofdstuk 5

Huidige situatie vergunningverlening

In de omgevingsvergunning integreren 25 op zichzelf staande vergunningen, ontheffingen en toestemmingstelsels. In dit hoofdstuk komen de bouwvergunning, milieuvergunning, meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan, gebruiksvergunning en de monumentenvergunning aan bod. Er zal beschreven worden hoe de huidige processen van vergunningverlening eruit zien. Door te bepalen hoe de huidige processen eruit zien kan later bepaald worden wat de veranderingen zijn door de komst van de Wabo.

5.1

Bouwvergunning

Bouwen

Bouwen is het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een standplaats (artikel 1, lid 1, sub a, Wow). Een bouwwerk is elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren (artikel 1.1, Bouwverordening Baarle-Nassau).

Verbod

Het is verboden te bouwen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (artikel 40, lid 1, sub a, Wow).

Soorten bouwwerken

De Woningwet onderscheidt drie categorieën bouwwerken: Bouwvergunningvrije bouwwerken, licht-vergunningplichtige bouwwerken en regulier-vergunningplichtige bouwwerken. Welke bouwwerken vallen onder vergunningvrij of licht-vergunningplichtig staat beschreven in het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken.

Bouwvergunningvrije bouwwerken

Meestal zijn kleine bouwwerken, zoals een afscheiding tussen balkons of dakterrassen, zonweringen of rolluiken, maar ook dakkapellen en bijgebouwen aan de achterkant van een woning, bouwvergunningvrij. Deze bouwactiviteiten kunnen worden uitgevoerd zonder toestemming van de gemeente.⁸ Geen bouwvergunning is vereist voor het bouwen ingevolge een aanschrijving van burgemeester en wethouders (artikel 43, lid 1, sub a, Wow), als het bouwen tot het gewone onderhoud behoort (artikel 43, lid 1, sub b, Wow) of dat bij algemene maatregel van bestuur is aangemerkt als van beperkte betekenis, waarbij tevens voorschriften kunnen worden gegeven omtrent het gebruik van het bouwwerk of de standplaats (artikel 43, lid 1, sub c, Wow).

Licht-vergunningplichtige bouwwerken

Kleinere bouwwerken, zoals een dakkapel of bijgebouw aan de voorkant van een woning, zijn meestal licht-vergunningplichtig. De gemeente toetst deze bouwwerken aan het bestemmingsplan, de welstandseisen, de monumentenvergunningvereiste, de stedenbouwkundige voorschriften uit de gemeentelijke bouwverordening en eisen met betrekking tot constructieve veiligheid uit het Bouwbesluit.

⁸ http://www.baarle-nassau.nl/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=1230

Regulier-vergunningplichtige bouwwerken

Hoofregel is, dat een reguliere bouwvergunning is vereist. Uitzondering op de regel zijn bouwwerken die zijn genoemd in het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken waarvoor kan worden volstaan met een lichte bouwvergunning of geen vergunning.⁹

Alle overige bouwwerken zijn dus bouwvergunningplichtig. Ook hier wordt aan het bestemmingsplan, de welstandseisen, monumenten- vergunningvereiste en de stedenbouwkundige voorschriften uit de gemeentelijke bouwverordening getoetst. Tevens wordt de aanvraag getoetst op alle technische eisen uit het Bouwbesluit 2003.

Bouwvergunning in 2 fasen

Een reguliere bouwvergunning wordt op aanvraag in twee fasen verleend (artikel 56a, lid 1, Wow). Een reguliere bouwvergunning kan in 2 fasen worden ingediend. In de eerste fase dient de aanvrager een globaal bouwplan in waarna de gemeente het bouwplan aan het bestemmingsplan en aan de redelijke eisen van welstand toetst. In de tweede fase wordt de aanvraag getoetst aan de technische eisen. De aanvrager dient de gegevens in voor de technische toets, deze gegevens zijn veelal zeer uitgebreid en duur, denk hierbij aan gedetailleerde bouwtekeningen die door gespecialiseerde bedrijven worden gemaakt. Het indienen in twee fase is in het leven geroepen om de klant tegemoet te komen, hierdoor krijgt een aanvrager duidelijkheid over de haalbaarheid van het plan zonder dat er veel kosten gemaakt worden.

Bouwteam

Het zogeheten bouwteam van de gemeente behandelt de aanvraag van vergunningen die vallen onder de afdeling bouw- en woningtoezicht. Elke week komt dit team bijeen, bestaande uit personen van de afdelingen Openbare Werken en Ruimtelijke Ontwikkeling, bouw- en woningtoezicht, de brandweer en de milieudienst. Dit team toetst alle binnengekomen bouwplannen.¹⁰

Welstand

Het uiterlijk van een bestaand bouwwerk, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk, een bestaande standplaats, een te bouwen bouwwerk voor het bouwen waarvoor geen bouwvergunning is vereist, mag niet in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand (artikel 12, lid 1, Wow). Burgemeesters en wethouders leggen een aanvraag voor een reguliere bouwvergunning voor advies voor aan de welstandcommissie (artikel 48, lid 1, Wow). Wanneer dit advies negatief is wordt de bouwvergunning niet verleend.

Vooroverleg

Nagenoeg alle aanvragen worden eerst ingediend als schetsplan ten behoeve van het vooroverleg door het bouwteam. In dit vooroverleg worden aanvragen globaal getoetst aan de eisen uit bijvoorbeeld het bestemmingsplan of de eisen van welstand. Als alle parafen van de betrokken leden van het bouwteam zijn gezet en de adviezen positief zijn, gaat er een standaardbrief naar de indiener van het schetsplan. Daarin staat dat de definitieve aanvraag kan worden ingediend.¹¹ In paragraaf 11.1 zal hier verder op worden ingegaan.

⁹ Van den Broek, p. 94

¹⁰ Eindrapport Baarle-Nassau, Rekenkamercommissie Alphen-Chaam / Baarle-Nassau, 28 september 2007.

¹¹ Eindrapport Baarle-Nassau, Rekenkamercommissie Alphen-Chaam / Baarle-Nassau, 28 september 2007.

Aanvraag

Een aanvraag om bouwvergunning wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het bouwwerk of de standplaats geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen (artikel 2 lid 1 Besluit indieningsvereisten aanvragen bouwvergunning). Een aanvraag wordt gedaan op het bij ministeriële regeling voorgeschreven formulier dat door burgemeester en wethouders op zijn verzoek aan de aanvrager ter beschikking wordt gesteld (artikel 2 lid 2 Biab).

Ontvankelijkheidstoets

Als er niet voldaan wordt aan de gestelde eisen zoals deze zijn opgenomen in het Besluit indieningsvereisten aanvragen bouwvergunning en bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard. Artikel 47 Woningwet bepaalt dat de aanvrager binnen vier weken de onvolledige aanvraag alsnog kan aanvullen. Is de aanvraag dan compleet dan zal de aanvraag ontvankelijk worden verklaard en worden behandeld.

Weigering

Een reguliere bouwvergunning mag slechts en moet worden geweigerd als het bouwen niet voldoet aan het Bouwbesluit, de gemeentelijke bouwverordening, het bestemmingsplan, redelijke eisen van welstand, dan wel een monumentenvergunning is vereist en niet verleend. Dit heet ook wel het limitatief-imperatieve stelsel. Limitatief omdat alle mogelijke weigeringsgronden in de wet staan. Imperatief omdat de vergunning moet worden geweigerd als zich een weigeringsgrond voordoet en deze moet worden verleend als zich geen weigeringsgrond voordoet.

Voor de lichte bouwvergunning gelden dezelfde weigeringsgronden, echter met twee beperkingen. Van het Bouwbesluit zijn slechts de voorschriften met betrekking tot constructieve veiligheid relevant. Van de bouwverordening zijn slechts de voorschriften die van stedenbouwkundige aard zijn relevant.¹²

Een reguliere bouwvergunning moet geweigerd worden indien: de aanvraag en de daarbij overgelegde gegevens naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet aannemelijk maken dat het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft voldoet aan de voorschriften die zijn gegeven bij of krachtens het Bouwbesluit 2003 (artikel 44, lid 1, sub a, Wow), de aanvraag en de daarbij overgelegde gegevens naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet aannemelijk maken dat het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft voldoet aan de voorschriften die zijn gegeven bij de bouwverordening of, zolang de bouwverordening daarmee nog niet in overeenstemming is gebracht, met de voorschriften die zijn gegeven in de Bouwverordening (artikel 44, lid 1, sub b, Wow), het bouwen in strijd is met een bestemmingsplan of met de eisen die krachtens zodanig plan zijn gesteld (artikel 44, lid 1, sub c, Wow), het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk of de standplaats, waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, tenzij burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat de bouwvergunning niettemin moet worden verleend (artikel 44, lid 1, sub d, Wow) of voor het bouwen een vergunning ingevolge de Monumentenwet 1988 of een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening is vereist en deze niet is verleend (artikel 44, lid 1, sub e, Wow).

¹² Van den Broek, p. 94-95

Termijn

Op een aanvraag voor een lichte bouwvergunning dient binnen zes weken na ontvangst een beslissing genomen te worden (artikel 46, lid 1, sub a, Wow). Op een aanvraag van een reguliere bouwvergunning dient binnen twaalf weken een beslissing genomen te worden (artikel 46, lid 1, sub b). Op een aanvraag voor een reguliere bouwvergunning in twee fasen dient te worden besloten telkens binnen zes weken na de aanvraag (artikel 46 lid 1 sub c). Burgemeester en wethouders kunnen hun beslissing omtrent een aanvraag om een reguliere bouwvergunning, dan wel een reguliere bouwvergunning in twee fasen eenmalig met zes weken verdagen (artikel 46, lid 2, Wow).

5.2

Milieuvergunning

Activiteitenbesluit

Per 1 januari 2008 zijn twaalf Amvb's opgegaan in één nieuwe Amvb: het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, beter bekend als het Activiteitenbesluit. Tijdens deze samenvoeging is ook regelgeving voor lozingen in het Activiteitenbesluit opgenomen die onder de Wet verontreiniging oppervlaktewateren vallen. Per 1 januari 2008 geldt dus dat alle inrichtingen onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit vallen, tenzij sprake is van een gpbv-installatie (beter bekend als de IPPC-bedrijven) genoemd in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer. Het uitgangspunt is dat alle inrichtingen onder de algemene regels vallen en dat de vergunningplicht de uitzondering vormt.

Verbod

Artikel 8.1 lid 1 Wet milieubeheer bepaalt dat het verboden is zonder daartoe verleende vergunning een inrichting waartoe een gpbv-installatie behoort op te richten (artikel 8.1, lid 1, sub a, Wm), te veranderen of de werking daarvan te veranderen (artikel 8.1, lid 1, sub b, Wm) of in werking te hebben (artikel 8.1, lid 1, sub c, Wm). In artikel 8.10 lid 1 Wet milieubeheer is gesteld dat een vergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu geweigerd kan worden.

Weigering

Een vergunning kan slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd (artikel 8.10, lid 1, Wm). Tevens wordt artikel 8.8 lid 1 Wet milieubeheer betrokken bij de beoordeling van de aanvraag. Het bevoegd gezag betreft hierbij de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken (artikel 8.10, lid 1, sub a, Wm), de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken (artikel 8.10, lid 1, sub b, Wm), de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu (artikel 8.10, lid 1, sub c, Wm), de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen (artikel 8.10, lid 1, sub e, Wm).

Aanvraag

Een aanvraag voor een milieuvergunning wordt gedaan conform de regels van artikel 5.1 lid 1 Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb). Voordat de aanvraag wordt ingediend vindt er in bijna alle gevallen vooroverleg plaats. Het vooroverleg dient ervoor om tot een ontvankelijke vergunningaanvraag te komen. Nagegaan wordt welke gegevens bij de vergunningaanvraag moeten worden verstrekt, wie het bevoegd gezag is en of er bijzonderheden zijn in de procedure, bijvoorbeeld een verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport of een verplichte afstemming van de aangevraagde vergunning op andere benodigde vergunningen.¹³ Tevens gaat de aanvraag vergezeld van een niet-technische samenvatting van de gegevens zoals vermeld in lid 1 (artikel 5.1, lid 2, Ivb).

Ontvankelijkheid

Het bestuursorgaan kan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag zoals deze gesteld zijn in artikel 4:2 juncto 4:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht.

Ontwerp besluit

Het bestuursorgaan stelt zo spoedig mogelijk een ontwerp op van het besluit. Hiervoor is geen termijn opgenomen in de wet. Vervolgens legt het bestuursorgaan het ontwerp besluit ter inzage (artikel 3:11 Awb). Het ontwerp ligt zes weken ter inzage (artikel 3:11, lid 4 juncto artikel 3:16 Awb). Tevens moet van deze ter inzage legging in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huis bladen of op een andere geschikte wijze kennis gegeven worden van het ontwerp.

Zienswijzen en adviezen

De termijn voor het geven van zienswijzen en adviezen op het ter inzage gelegde ontwerpbesluit bedraagt zes weken (artikel 3:16, lid 1, Awb). Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder (artikel 13.3 Wm). Op grond van artikel 8.7, lid 1, Wet milieubeheer wordt bepaald dat de inspecteur en burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de betrokken inrichting zal zijn of is gelegen, in gevallen waarin zij niet het bevoegd gezag zijn, aangewezen als adviseurs. Artikel 7.1 Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer regelt welke adviseur betrokken bij een bepaalde vergunning.

Termijn

Het bevoegd gezag neemt uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag een besluit (artikel 3:18, lid 1, Awb). In de motivering van het besluit moet het bestuursorgaan ingaan op de mondeling en schriftelijk ingediende zienswijzen. Dat is op te maken uit artikel 8.8 lid 1, sub d, Wet milieubeheer. Als het bevoegd gezag onvoldoende op de zienswijzen ingaat, bestaat het gevaar dat de vergunning wordt vernietigd. Indien geen zienswijzen naar voren worden gebracht, moet het bestuursorgaan binnen vier weken na afloop van de inspraaktermijn beslissen. Indien wel zienswijzen naar voren worden gebracht, blijft de termijn van zes maanden gelden (artikel 3:18, lid 4, Awb).¹⁴

¹³ Van der Meijden, p. 37

¹⁴ Van der Meijden, p. 43/44.

5.3

Meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan

Bedrijven die activiteiten ondernemen met een invloed op het milieu hebben hiervoor een milieuvergunning nodig. Als in een bedrijf aanpassingen aanbrengt in haar bedrijfsprocessen of activiteiten dient dit aan de gemeente schriftelijk gemeld te worden in verband met het milieu.

Weigering

Een voor een inrichting verleende vergunning geldt tevens voor veranderingen van de inrichting of van de werking daarvan die niet in overeenstemming zijn met de voor de inrichting verleende vergunning of de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften, maar die niet leiden tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu dan die de inrichting ingevolge de vergunning en de daaraan verbonden beperkingen en voorschriften mag veroorzaken, onder voorwaarde dat: deze veranderingen niet leiden tot een andere inrichting dan waarvoor vergunning is verleend (artikel 8.19, lid 1, sub a Wm), het voornemen tot het uitvoeren van de verandering door de vergunninghouder schriftelijk, gestelde regels aan het bevoegd gezag is gemeld (artikel 8.19, lid 1, sub b Wm) en het bevoegd gezag aan de vergunninghouder schriftelijk heeft verklaard dat de voorgenomen verandering voldoet en de verandering naar zijn oordeel geen aanleiding geeft tot toepassing van de artikelen 8.22, 8.23 of 8.25 (wijziging en intrekking vergunningen) (artikel 8.19, lid 1, sub c Wm).

Aanvraag

Degene die een inrichting opricht, meldt dit ten minste vier weken voor de oprichting aan het bevoegd gezag (artikel 1.10, lid 1, Atb). Hiermee is overeenkomstig van toepassing de verandering van een inrichting of de werking daarvan.

Artikel 8.19, lid 6, Wet milieubeheer bepaalt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de gegevens die bij de melding moeten worden verstrekt. Het activiteitenbesluit bepaalt in artikel 1.10 lid 3 welke gegevens moeten worden verstrekt bij de aanvraag waaraan ook de ontvankelijkheid getoetst wordt.

Termijn

Er wordt uiterlijk zes weken na ontvangst van de schriftelijke melding een besluit genomen of de melding wordt geaccepteerd (artikel 8.19, lid 3, Wm). Uiterlijk twee weken hierna geeft het bevoegd gezag hier openbaar kennis van (artikel 8.19, lid 4, Wm).

5.4

Gebruiksvergunning

Wanneer een gebruiksvergunning?

Voor sommige bouwwerken en inrichtingen is een gebruiksvergunning nodig. In de gebruiksvergunning staan regels over brandveiligheid, die gelden bij het gebruik van het bouwwerk of de inrichting voor bepaalde doeleinden. Er wordt dan bij de beoordeling van de vergunning in het bijzonder gelet op de brandveiligheidseisen. De voorwaarden voor het gebruik van een gebouw of inrichting waarin een verhoogde kans op brand of een verhoogde kans op negatieve gevolgen van een eenmaal uitgebroken brand aanwezig is, worden geregeld in een gebruiksvergunning. Deze wordt door de brandweer namens het college van B&W afgegeven. In zo'n gebruiksvergunning worden voorwaarden gesteld met betrekking tot bijvoorbeeld het functioneren van nooduitgangen, noodverlichting en blusmiddelen om een brandveilig gebruik van een gebouw of inrichting te waarborgen.¹⁵

Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een gebruiksvergunning van burgemeester en wethouders een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden waarin: meer dan vijftig personen tegelijk aanwezig zullen zijn, anders dan in een één of meergezinshuis (artikel 6.1.1, lid 1, sub a, Bouwverordening gemeente Baarle-Nassau), bedrijfsmatig de stoffen zullen worden opgeslagen die in de Regeling Bouwbesluit 2003 zijn omschreven als brandbaar, brandbevorderend en bij brand gevaar opleverend (artikel 6.1.1, lid 1, sub b, Bouwverordening), aan meer dan tien personen bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft (artikel 6.1.1, lid 1, sub c, Bouwverordening), aan meer dan tien kinderen jonger dan twaalf jaar, of aan meer dan tien lichamelijk en/of geestelijk gehandicapten dagverblijf zal worden verschaft (artikel 6.1.1, lid 1, sub d, Bouwverordening).

In artikel 12 Brandweerwet 1985 is bepaald dat de gemeenteraad regels vast stelt bij verordening omtrent het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt (Brandbeveiligingsverordening), voor zover daarin niet bij of krachtens de Woningwet of enige andere wet is voorzien. Op grond van dit artikel heeft de gemeente Baarle-Nassau de Brandbeveiligingsverordening vastgesteld. In deze verordening wordt in artikel 2.1.1 hetzelfde verbod genoemd zoals in de Bouwverordening voor de gebruiksvergunning. Er is alleen een verbodsbepaling meer in opgenomen, deze luidt: Het is verboden zonder of in afwijking van een gebruiksvergunning van burgemeester en wethouders een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden waarin aan personen in het kader van de Wet op de bejaardenoord huisvesting zal worden verschaft (artikel 2.1.1, lid 1, sub d, Bbvo).

¹⁵ http://gemeente.baarle-nassau.nl/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=1837

Aanvraag

Een aanvraag tot het geven van een beschikking wordt ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (artikel 4:1 Awb). Een aanvraag voor een gebruiksvergunning dient ingediend te worden bij het college van burgemeester en wethouders. De aanvraag hoort te voldoen aan de vereisten voor een aanvraag zoals bepaald in artikel 4:1 en artikel 4:2 lid 1 Awb. Tevens worden in artikel 6.1.2 Bouwverordening Baarle-Nassau nadere eisen gesteld aan de aanvraag bijvoorbeeld een duidelijke omschrijving van de plaats en bestemming van het bouwwerk, de wijze van verwarming van het bouwwerk, situatietekeningen op schaal enz. Alle wettelijke eisen voor de aanvraag van een gebruiksvergunning is terug te vinden in artikel 6.1.2 Bouwverordening Baarle-Nassau.

Ontvankelijkheid

Als er niet voldaan wordt aan de gestelde eisen in artikel 6.1.2 Bouwverordening Baarle-Nassau en de eisen zoals deze staan in de artikelen 4:1 (schriftelijke indiening aanvraag) en 4:2 (vereisten aanvraag) Algemene wet Bestuursrecht wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken de gegevens aan te vullen (artikel 6.1.3 Bvo). Burgemeester en wethouders zullen dit doen door een brief te sturen naar de aanvrager. Als voldaan is aan alle eisen zal de aanvraag ontvankelijk verklaard worden en kan de aanvraag inhoudelijk behandeld worden. Is de aanvulling niet op tijd of niet volledig aangevuld, dan wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard en wordt er verder geen procedure gevolgd.

Weigering

Een gebruiksvergunning moet worden geweigerd wanneer de in de aanvraag vermelde wijze van gebruik van het bouwwerk in relatie tot de beoogde gebruiksfunctie niet geacht kan worden een brandveilig gebruik te zijn en door het stellen van voorwaarden geen voldoende brandveilig gebruik kan worden bereikt (artikel 6.1.5, sub a, Bvo juncto artikel 2.1.2 Bbvo) of wanneer de bouwvergunning is geweigerd (artikel 6.1.5, sub b, Bvo).

Termijn

Burgemeester en wethouders beslissen op een aanvraag voor een gebruiksvergunning binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag (artikel 6.1.4, lid 1 Bvo). Burgemeester en wethouders kunnen hun beslissing met zes weken verdagen (artikel 6.1.4, lid 2, Bvo). Het verdagen van een beslissing komt voor in gevallen waar een beslissing ingewikkeld is. In afwijking van het bepaalde in het eerste en tweede lid houden burgemeester en wethouders de beslissing aan indien voor hetzelfde bouwwerk een bouwvergunning is vereist en zij over die vergunning nog niet hebben beslist (artikel 6.1.4, lid 3, sub a, Bvo) of voor hetzelfde bouwwerk een aanschrijving is vereist wegens strijd met de voorschriften van het Bouwbesluit (artikel 6.1.4, lid 3, sub b, Bvo).

5.5

Monumentenvergunning

Monumenten

Monumenten zijn alle voor tenminste vijftig jaar vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde (artikel 1, sub b, Mw 1988). In artikel 1, sub a, Monumentenverordening 1997 Baarle-Nassau is bepaald dat een monument een zaak is, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde of een terrein dat van algemeen belang is wegens een daar aanwezige zaak.

Binnen de gemeente Baarle-Nassau geniet een aantal panden de status van beschermd monument. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in beschermde rijksmonumenten en beschermde gemeentelijke monumenten. Baarle-Nassau telt 23 rijksmonumenten en 40 gemeentelijke monumenten. De bevoegdheid voor het toekennen van een status als beschermd rijksmonument ligt bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, voor de gemeentelijke monumenten ligt deze bevoegdheid bij het college van burgemeester en wethouders.¹⁶ Onze minister kan, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, onroerende monumenten aanwijzen als beschermd monument (artikel 3, lid 1, Mw 1988).

Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen en/of een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht (artikel 11 Mw 1988). In artikel 9, lid 2, Monumentenverordening Baarle-Nassau heeft is deze zelfde verbodsbepaling opgenomen.

Aanvraag

Een aanvraag om een monumentenvergunning ingediend bij burgemeester en wethouders (artikel 12, Mw 1988). Als het een Rijksmonument betreft dient de aanvraag ingediend te worden bij Onze minister (artikel 13, Mw 1988). Artikel 10 Monumentenverordening Baarle-Nassau 1997 bepaalt dat de aanvraag wordt ingediend bij burgemeester en wethouders en bevat naast de gegevens als genoemd in artikel 4:2 lid 1 Algemene wet bestuursrecht, tekeningen of foto's van de bestaande situatie en tekeningen of foto's van de beoogde situatie. Burgemeester en wethouders kunnen ter beoordeling van de aanvraag nadere gegevens van de aanvrager verlangen, waaronder de resultaten van een bouwhistorisch onderzoek.

Bij het verbouwen van een monument is altijd een bouwvergunning nodig. Tevens is bij het slopen van een monument altijd een sloopvergunning vereist. Deze vergunningen kunnen tegelijkertijd worden aangevraagd met de monumentenvergunning. Slechts bij het wijzigen van een monument zonder dat dit bouwkundige consequenties heeft of wanneer dit de monumentale waarde aantast volstaat alleen een monumentenvergunning.

Ontvankelijkheid

Als er niet voldaan wordt aan de gestelde eisen in artikel 10 Monumentenverordening 1997 Baarle-Nassau en de eisen zoals deze staan in de artikelen 4:1 (schriftelijke indiening aanvraag) en 4:2 (vereisten aanvraag) Algemene wet Bestuursrecht wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen vier weken de gegevens aan te vullen. Burgemeester en wethouders zal dit doen door een brief te sturen naar de aanvrager. Als voldaan is aan alle eisen zal de aanvraag ontvankelijk verklaard worden en kan de aanvraag inhoudelijk behandeld worden. Is de aanvulling niet op tijd of niet volledig aangevuld wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard en wordt er verder geen procedure gevolgd.

Weigering

Burgemeester en wethouders vragen op grond van de Monumentenverordening en de bouwverordening advies aan de monumentencommissie voordat zij beslissen op de aanvraag. Binnen vier weken na de adviesaanvraag brengt de monumentencommissie schriftelijk advies uit aan burgemeester en wethouders. De monumentencommissie heeft tot taak het college van burgemeester en wethouders op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet 1988 en de

¹⁶ http://gemeente.baarle-nassau.nl/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=1250

plaatselijke Monumentenverordening. De monumentencommissie houdt rekening met het gebruik van het monument.

Ontwerp-besluit

Indien een monumentenvergunning kan worden verleend, wordt op grond van artikel 3:19 lid 1 Algemene wet bestuursrecht een ontwerp-besluit opgesteld en toegezonden aan de aanvrager en andere betrokkene bestuursorganen. Uiterlijk twee weken na de toezending wordt het ontwerp-besluit ter inzage gelegd (artikel 3:19, lid 2, sub a, Awb), gepubliceerd in een of meer dag- nieuws- of huis- aan huisbladen (artikel 3:19, lid 2, sub b, Awb) en gepubliceerd in de Staatscourant als een orgaan van rijks- of provinciale overheid het bestuursorgaan is (artikel 3:19, lid 2, sub c, Awb). Een ontwerpbesluit wordt vier weken ter inzage gelegd (artikel 3:22 Awb).

Termijn

Burgemeester en wethouders beslissen binnen acht weken na ontvangst van het advies van de monumentencommissie, maar in ieder geval binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag van de vergunning. Burgemeester en wethouders kunnen de termijn van dertien weken met ten hoogste dertien weken verlengen, mits zij de aanvrager daarvan kennis geven binnen termijn van vier weken (artikel 11, lid 4 juncto lid 5, Monumentenverordening Baarle-Nassau 1997).

Hoofdstuk 6

Nieuwe situatie vergunningverlening

In dit hoofdstuk zal ten eerste de reguliere en de uitgebreide voorbereidingsprocedure behandeld worden. Hierna zullen de processen van de bouwvergunning, milieuvergunning, meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan, gebruiksvergunning en de monumentenvergunning beschreven worden zoals deze eruit zien na de invoering van de Wabo.

6.1 De reguliere en de uitgebreide voorbereidingsprocedure

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning zijn de procedures benodigd. Deze procedures zijn geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. De Wabo vult deze wet verder aan. Verder is ook de Wet op de Raad van State van toepassing op de omgevingsvergunning. De Wabo en de Algemene wet bestuursrecht zijn nauw met elkaar verbonden bij de te volgen procedure van de omgevingsvergunning. Hierbij kan gedacht worden aan regels over termijnen, zienswijzen enz.

In de Wabo is bepaald dat er een reguliere (artikel 3.3 Wabo) en een uitgebreide voorbereidingsprocedure (artikel 3.7 Wabo) bestaat voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Hoofregel is dat het besluit op de aanvraag de reguliere voorbereidingsprocedure volgt. Die is van toepassing op projecten met een min of meer gebonden karakter en gewoonlijk met minder ingrijpende maatschappelijke gevolgen. Gaat het om complexe projecten met meer beoordelingsvrijheid voor het bevoegd gezag, dan geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. In deze gevallen zullen de maatschappelijke gevolgen in het algemeen ingrijpender zijn.

Bij aanvragen die de reguliere voorbereidingsprocedure volgen, betreft het activiteiten waarvoor nu de volgende toestemmingen gelden: de bouwvergunning, de aanlegvergunning, de sloopvergunning, meldingen op grond van de Wet milieubeheer en ontheffingen waarin het bestemmingsplan reeds voorziet (binnenplanse ontheffingen) en ontheffingen van een bestemmingsplan die bij algemene maatregel van bestuur als zodanig zijn aangewezen. De reguliere procedure geldt ook voor de gemeentelijke en provinciale toestemmingen krachtens een verordening.

De uitgebreide voorbereidingsprocedure is van toepassing op activiteiten waarvoor thans de volgende toestemmingen nodig zijn: een projectbesluit, een project op grond van de Wet ruimtelijke ordening of een tijdelijke ontheffing op grond van de Wet ruimtelijke ordening, een gebruiksvergunning, een milieuvergunning op grond van de Wet milieubeheer, een vergunning voor beschermde rijksmonumenten op grond van de Monumentenwet of een mijnbouwmilieuvergunning op grond van de Mijnbouwwet.¹⁷

De eerste stappen in de procedure zijn zowel bij de reguliere als de uitgebreide procedure hetzelfde. De eerste stap die genomen zal moeten worden, is de beoordeling of het project geheel binnen de kaders van de Wabo valt of dat het mogelijk ook binnen andere juridische kaders valt. Na de bepaling hiervan zal het vooroverleg plaatsvinden. Het vooroverleg heeft de functie om al voor het starten van de formele wettelijke procedure in te gaan op het project, op de procedure, de voorziene problemen enz. Vervolgens dient de aanvraag te worden ingediend. Dat voorkomt dat de aanvrager zelf moet uitzoeken of B & W, GS of een minster bevoegd gezag is. De aanvrager kan het dus aan de ontvangende overheid overlaten om uit te zoeken wie op de aanvraag moet beslissen.

¹⁷ Kamerstukken II, 30844 nr. 1, p. 32.

De aanvrager kan zijn aanvraag echter ook rechtstreeks indienen bij Gedeputeerde Staten of de Minister, indien een van hen bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning (artikel 3.1 lid 1 Wabo)¹⁸. Een bestuursorgaan zendt geschriften tot behandeling waarvan kennelijk een ander bestuursorgaan bevoegd is, onverwijld door naar dat orgaan, onder gelijktijdige mededeling daarvan aan de afzender (artikel 2:3, lid 1, Awb). Na het indienen van de aanvraag stuurt het met gezag beklede bestuursorgaan de aanvrager een bewijs van ontvangst: de ontvangstbevestiging. Wanneer de aanvraag bij het bevoegd gezag is terecht gekomen start dit bestuursorgaan de procedure, zij doen dit door de aanvrager te laten weten dat zij bevoegd gezag zijn en welke procedure er gevolgd zal gaan worden. Hierna wordt de aanhouding beoordeeld. Aanhouding is aan de orde als er geen grond is de omgevingsvergunning te weigeren, maar er redenen zijn om deze vergunning toch (nog) niet te verlenen.¹⁹ Vervolgens wordt de keuze gemaakt tussen de reguliere of de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Artikel 3.7 Wabo bepaalt dat de reguliere procedure wordt gevolgd. Artikel 3.10 Wabo regelt in welke gevallen de uitgebreide procedure wordt gevolgd.

De stappen voor de reguliere en uitgebreide voorbereidingsprocedure voor verlening van een omgevingsvergunning zijn:

Aanvraag

Bij een reguliere procedure geeft het bevoegd gezag bij de toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht tevens onverwijld kennis van de aanvraag om een omgevingsvergunning in een of meer dag-, nieuws- of huis-aanhuisbladen of op een andere geschikte wijze (artikel 3.8 Wabo). Bij de uitgebreide procedure vindt er geen kennisgeving van de aanvraag plaats.

Verklaring van geen bedenkingen

Bij de uitgebreide procedure wordt in bij wet of algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen een omgevingsvergunning niet verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft (artikel 2.27 lid 1 Wabo). Bij de reguliere procedure is er geen sprake van een verklaring van geen bedenkingen.

Ontvankelijkheidstoets

Bij beide procedures kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen (artikel 4:5, lid 1, Awb). Een besluit om de aanvraag niet te behandelen wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken (artikel 4:5, lid 4, Awb). De termijn voor het geven van een beschikking wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het bestuursorgaan krachtens artikel 4:5 de aanvrager uitnodigt de aanvraag aan te vullen, tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken (4:15 Awb).

Ontwerpbesluit

Het bestuursorgaan legt het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage (artikel 3:11 lid 1 Awb). Indien het een besluit van een tot de centrale overheid behorend bestuursorgaan betreft, wordt de kennisgeving in ieder geval in de Staatscourant geplaatst, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald (artikel 3:12 lid 2 Awb). In de reguliere procedure is er geen sprake van een ontwerpbesluit.

¹⁸ Van den Broek, p. 51

¹⁹ Van der Broek, p. 53

Zienswijzen en adviezen

Gedurende de inzagetermijn van zes weken (artikel 3:16 Awb) kan een ieder zijn zienswijzen bij het bevoegd gezag naar voren brengen. Dat is een afwijking van de hoofdregel van de Algemene wet bestuursrecht, dat alleen belanghebbenden zienswijzen kunnen indienen.

Adviezen kunnen binnen zes weken worden ingebracht (artikel 3:6 lid 1 Awb). Niet tijdig ingebrachte adviezen staan een besluit van het bevoegd gezag niet in de weg (artikel 3:6, lid 2, Awb).²⁰

Kerkelijk monument

Bij de uitgebreide procedure, voor zover de aanvraag betrekking heeft op een kerkelijk monument als bedoeld in artikel 1, onder e, van de Monumentenwet 1988, en voor zover het betreft een beslissing waarbij wezenlijke belangen van het belijden van de godsdienst of levensovertuiging in dat monument in het geding zijn, neemt het bevoegd gezag geen beslissing dan na overleg met de eigenaar. (artikel 3.14 Wabo). Bij het aanvragen van een kerkelijk monument geldt de reguliere procedure niet.

Verlenen of weigeren omgevingsvergunning

Bij de reguliere procedure beslist het bevoegd gezag op de aanvraag om een omgevingsvergunning binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag (artikel 3.9 lid 1 Wabo). Lid 2 van dit artikel bepaalt dat het bevoegd gezag de in het eerste lid bedoelde termijn eenmaal met ten hoogste zes weken kan verlengen. Bij de uitgebreide procedure is deze termijn zes maanden (artikel 3:18, lid 1, Awb). Artikel 3.12, lid 7, Wabo bepaalt dat het bestuursorgaan de termijn waarbinnen het bevoegd gezag op de aanvraag beslist met ten hoogste zes weken kan verlengen.

Omgevingsvergunning van rechtswege

Indien het bevoegd gezag niet binnen de gestelde termijn op de aanvraag van een vergunning heeft beslist, is de omgevingsvergunning bij de reguliere procedure van rechtswege verleend overeenkomstig de aanvraag (artikel 3.9, lid 3, Wabo). Bij de uitgebreide procedure kan de omgevingsvergunning niet van rechtswege verleend worden.

Bekendmaking

Artikel 3:40 Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat een besluit niet in werking treedt voordat het is bekendgemaakt. Het bevoegd gezag maakt tegelijkertijd of zo spoedig mogelijk na het besluit, deze bekend. De bekendmaking van besluiten die tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, geschiedt door toezending of uitreiking aan hen, onder wie begrepen de aanvrager (artikel 3:41, lid 1, Awb). Artikel 3.9, lid 1, sub a, juncto 3.8 Wabo bepaalt dat een omgevingsvergunning in een of meer dag-, nieuws- of huis-aanhuisbladen of op een andere geschikte wijze bekend gemaakt wordt. Voor zowel de reguliere als de uitgebreide procedure geldt deze procedure van bekendmaking. Alleen bij de uitgebreide procedure dient het bevoegd gezag de bekendmaking tevens naar de Staatscourant te zenden, voor zover dit bij algemene maatregel van bestuur is voorgeschreven (artikel 3.12, lid 2, sub a, Wabo).

²⁰ Van den Broek, p. 58

Inwerkingtreding

Bij het volgen van de reguliere procedure treedt een beschikking krachtens de Wabo in werking met ingang van de dag na haar bekendmaking (artikel 6.2 lid 1 Wabo).

Bekendmaking is niet voldoende voor inwerkingtreding bij de uitgebreide procedure. De omgevingsvergunning treedt pas in werking met ingang van de eerste dag na afloop van de beroepstermijn van zes werken (artikel 6.2, lid 2, sub b, Wabo).²¹

Bezwaar

Tegen een besluit van een bestuursorgaan kan in de reguliere procedure bezwaar gemaakt worden. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken, deze vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit bekend is gemaakt (artikel 6:7 juncto 6:8, lid 1, Awb). Bezwaar maken bij de uitgebreide procedure is niet mogelijk, hiervoor staat direct beroep open bij de rechtbank.

Beroep

Een belanghebbende kan tegen een besluit beroep instellen bij de rechtbank (artikel 8:1 lid 1 Awb). De beroepstermijn bij de reguliere procedure is zes weken na de beslissing op bezwaar (artikel 6:7 juncto 6:8, lid 3, Awb). De termijn bij de uitgebreide procedure bedraagt zes weken op de dag na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt (artikel 6:7 juncto 6:8 lid 4 Awb).

Hoger beroep

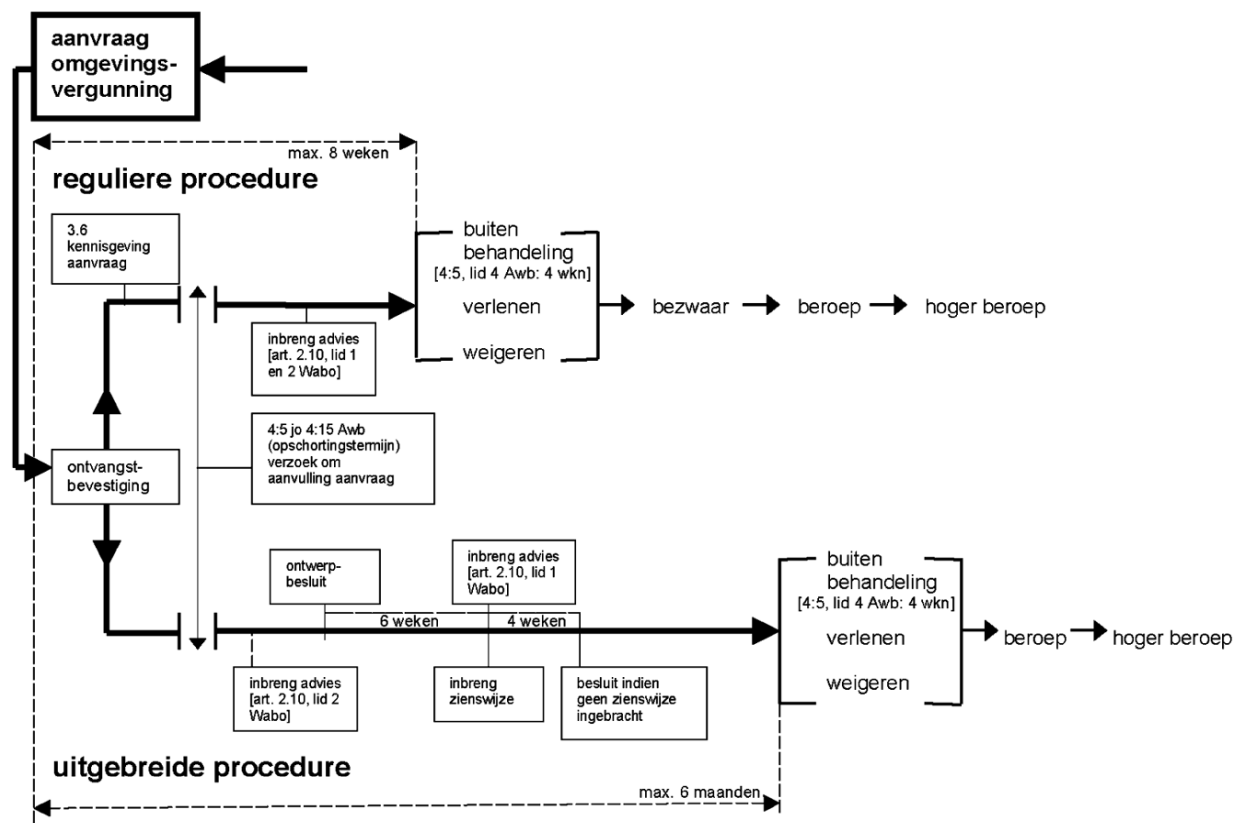
Een belanghebbende kan zowel in de reguliere als in de uitgebreide procedure hoger beroep aantekenen tegen een beslissing van de rechtbank (artikel 8:1 Awb). De termijn voor het indienen van hoger beroep bedraagt 6 weken na de dag waarop de rechtbank uitspraak heeft gedaan (artikel 6:7 Awb).

²¹ Van den Broek, p. 62

In onderstaand figuur 3 zijn de reguliere en uitgebreide procedure schematisch weergegeven:

Procedures omgevingsvergunning

beslisboom lengte procedures:

Bron: Wabo memorie van toelichting, TK 30844 nr. 1, p. 31.

6.2

Bouwvergunning

Verbod

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo).

Weigering

De bouwvergunning wordt geweigerd als de activiteit in strijd is met het Bouwbesluit 2003, de activiteit in strijd is met de gemeentelijke bouwverordening, de activiteit in strijd is met het geldende bestemmingsplan, beheersverordening, provinciale verordening of algemene maatregel van bestuur. Tevens wordt de bouwvergunning ook geweigerd als het uiterlijk of de plaatsing van een niet tijdelijk bouwwerk in strijd is met de redelijke eisen van welstand of het advies van de Commissie voor de tunnelveiligheid daar aanleiding toe geeft (artikel 2.10 lid 1 sub e Wabo).²²

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- de bouwvergunning valt onder de reguliere voorbereidingsprocedure in de zin van de Wabo. Dit is bepaald in artikel 3.3 lid 1 juncto 3.7 lid 1 Wabo;
- het bouwteam zal binnen de gemeente vooralsnog blijven bestaan. Dit bouwteam kan praktisch gezien na 1 januari 2009 gaan fungeren als vooroverleg. Burgers en bedrijven kunnen bij het bouwteam aanwezig zijn met de vergunningverleners om de plannen voor hun activiteit te bespreken. Op het vooroverleg en het bouwteam zal verder worden ingegaan in paragraaf 3.3;
- het bevoegd gezag beslist op de aanvraag van een omgevingsvergunning waarbij de bouwvergunning is aangevraagd binnen acht weken (artikel 3.9 lid 1 Wabo).

6.3

Milieuvergunning

De invoering van de omgevingsvergunning heeft consequenties voor met name de hoofdstukken 8 (vergunningen) en 18 (handhaving) van de Wet Milieubeheer. De toestemmingstelsels uit hoofdstuk 8 van de wet worden in de omgevingsvergunning geïntegreerd of haken hierbij aan. De verbodsbepaling van artikel 8.1 Wet milieubeheer zal komen te vervallen en is opgenomen in artikel 2.1 van de Wabo.²³

Verbod

Voor zover het een activiteit betreft voor de oprichting van een inrichting, kan de omgevingsvergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd (artikel 2.14 lid 2 Wabo).

²² Van den Broek, p. 33

²³ Kamerstukken II, 30844 nr. 1, p. 78.

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- Bij de verlening van een milieuvergunning wordt de uitgebreide voorbereidingsprocedure aangehouden. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van de beschikking op de aanvraag om een omgevingsvergunning (artikel 3.10 lid 1 sub c Wabo).

Bij de meldingsplicht veranderingen van de inrichting of de werking daarvan verandert niets ten aanzien van de invoering van de Wabo.

6.4

Gebruiksvergunning

Verbod

Artikel 2.1 lid 1 sub d Wabo bepaalt dat het verboden is zonder vergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit: het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk in met het oog op de brandveiligheid bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid sub d, wordt de omgevingsvergunning geweigerd indien de brandveiligheid met het oog op het voorziene gebruik van het bouwwerk niet voldoende verzekerd is (artikel 2.13 Wabo).

Besluit Brandveilig Gebruik Bouwwerken

Het besluit Brandveilig Gebruik Bouwwerken ook wel het Gebruiksbesluit genoemd wordt medio 2008 verwacht. Het doel is te komen tot landelijke uniformering van de voorschriften van voorschriften van brandveilig gebruik van bouwwerken. Uitgangspunt is dat naast meer transparantie en toegankelijkheid in de opbouw en structuur van de voorschriften ook de afstemming met het Bouwbesluit 2003 wordt geborgd. Doel is het aantal gebruikvergunningplichtige situaties fors in te perken, zonder het beoogde brandveiligheidsniveau aan te tasten.²⁴ Zoals bepaald is in artikel 2.1, lid 1, sub d, Wabo dat het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk in met het oog op de brandveiligheid bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen een vergunning benodigd is. Deze algemene maatregel van bestuur is het Besluit Brandveilig Gebruik Bouwwerken (hierna BBGB genoemd).

Artikel 2.11.1 bepaalt dat een vergunning nodig is voor het in gebruik hebben of houden van een bouwwerk voor zover daarin bedrijfsmatig of in het kader van verzorging nachtverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen, hotels en pensions (artikel 2.11.1, lid a, BBGB) en voor het in gebruik hebben of houden van een bouwwerk voor zover daarin dagverblijf zal worden verschaft aan meer dan 10 personen jonger dan 12 jaar (zoals kinderdagverblijven en basisscholen) of meer dan 10 lichamelijk of verstandelijk gehandicapte personen zoals dagopvang voor die groepen (artikel 2.11.1, sub b, BBGB).

²⁴ Advisering aan de gemeenten in het kader van risicobeheersing / brandveiligheid, Brandweer Midden en West Brabant, 13 februari 2008.

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- Bij de gebruiksvergunning dient de uitgebreide voorbereidingsprocedure doorlopen te worden. Dit is bepaald in artikel 3.10 lid b Wabo.
- De aanvraagprocedure verandert met de komst van de Wabo. Artikel 2.11.2, lid 1, BBGB bepaalt dat indiening van de aanvraag moet worden gedaan bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het bouwwerk geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen. Dit moet gebeuren op een bij ministeriële regeling voorgeschreven formulier (Artikel 2.11.2, lid 2, BBGB). Lid 3 van dit artikel bepaalt welke bescheiden de aanvrager dient in te dienen bij de aanvraag van de gebruiksvergunning zoals bouwkundige plattegrondtekeningen, situatietekeningen met kadastrale aanduiding etc.
- De termijn voor het verlenen van de gebruiksvergunning verandert. Artikel 2.11.3, lid 2, BBGB bepaalt dat een vergunning binnen twaalf weken moet worden verleend, met een mogelijkheid tot verdaging van 6 weken. De Wabo bepaalt dat de uitgebreide voorbereidingsprocedure doorlopen dient te worden, dit houdt in dat de termijn zes maanden is voor verlening van de vergunning. Beide wetsvoorstellen zullen dus nog wel op elkaar moeten worden afgestemd.

6.5

Monumentenvergunning

Verbod

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een beschermd monument of het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een beschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht (artikel 2.1 lid 1 sub f Wabo).

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- Bij de monumentenvergunning dient de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd te worden, dit is bepaald in artikel 3.10, lid 1, sub d juncto artikel 2.1, lid 1, sub f.
- Bij het verlenen van de monumentenvergunning wordt gebruik van de uitgebreide voorbereidingsprocedure; de termijn is dus zes maanden. Voorheen was de termijn dertien weken maar er was een mogelijkheid tot verdaging van deze termijn met nog eens dertien weken. Deze verdaging vervalt nu, er is automatisch een termijn van een half jaar.

Hoofdstuk 7

In de Wabo is niet uitgegaan van de huidige Wet op de Ruimtelijke Ordening, maar van het wetsvoorstel voor een nieuwe Wet ruimtelijke ordening, dat op dit moment bij de Eerste Kamer aanhangig is (Kamerstukken I 2005/06, 28 916, A).²⁵ In dit hoofdstuk zal besproken worden wat de veranderingen zijn van de nieuwe Wro in combinatie met de Wabo vergeleken met de huidige situatie en dus de huidige Wro. De nieuwe Wro zal op 1 juli 2008 worden ingevoerd.

7.1 Toestemmingen Wet op de ruimtelijke ordening

De toestemmingen aanlegvergunning, binnenplanse ontheffing, ontheffing van het bestemmingsplan in bij AMvB aangegeven gevallen, projectbesluit en de tijdelijk ontheffing van het bestemmingsplan vallen onder de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening en integreren in de Wabo. De toetsingskaders voor deze toestemmingen liggen zowel in de Wabo als in de nieuwe Wro. De bovengenoemde toestemmingen komen voor bij de volgende activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1, lid 1, onder a, Wabo);
- het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin toepassing is gegeven aan artikel 3.3 onder a of artikel 3.29, onder a van de Wro (artikel 2.1, lid 1, onder b, Wabo)
- het gebruiken van gronden of bouwwerken of verrichten van andere handelingen in strijd met de bij een bestemmingsplan of beheersverordening gestelde regels, of de regels gesteld krachtens artikel 4.1, lid 3 of artikel 4.3, lid 3 van de Wro (artikel 2.1, lid 1 onder c, Wabo).

De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend, als de activiteit in strijd is met bestemmingsplan of beheersverordening²⁶:

- met toepassing van in plan of verordening opgenomen regels inzake afwijking;
- in de gevallen dat een algemene maatregel van bestuur ontheffing van het plan mogelijk maakt;
- als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, mits met een goede ruimtelijke onderbouwing (artikel 2.14 lid 1, onder a lid 2 juncto artikel 3.6 lid 1, onder c nieuwe Wro).²⁷

Bij de toestemmingen binnenplanse ontheffing, ontheffing van het bestemmingsplan in bij amvb aangegeven gevallen, projectbesluit en de tijdelijk ontheffing van het bestemmingsplan worden de procedures zowel in de huidige als de situatie na invoering van de Wabo geregeld in titel 3.4 Awb. Deze procedure ziet er als volgt uit:

- Er wordt een ontwerpbesluit voorbereid, voorzien van een ruimtelijke onderbouwing;
- Het bestuursorgaan legt het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage (artikel 3:11, lid 1, Awb);

²⁵ Kamerstukken II, 30844 nr. 1, p. 16.

²⁶ Beheersverordening: onverminderd de gevallen waarin bij of krachtens wettelijk voorschrift een bestemmingsplan is vereist, kan de gemeenteraad voor die delen van het grondgebied van de gemeente waar geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien, in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vaststellen waarin het beheer van dat gebied overeenkomstig het bestaande gebruik wordt geregeld (artikel 3.38, lid 1, nieuwe Wro).

²⁷ Van den Broek, p. 35.

- Belanghebbenden kunnen bij het bestuursorgaan naar keuze schriftelijk of mondeling hun zienswijze over het ontwerp naar voren brengen (artikel 3:15, lid 1, Awb);
- Voorafgaand aan de terinzagelegging geeft het bestuursorgaan in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze kennis van het ontwerp. Volstaan kan worden met het vermelden van de zakelijke inhoud (artikel 3:12, lid 1, Awb);
- Indien het een besluit op aanvraag betreft, neemt het bestuursorgaan het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag (artikel 3:18, lid 1, Awb);
- Een belanghebbende kan tegen een besluit beroep instellen bij de rechtbank (artikel 8:1 lid 1 Awb). Hoger beroep staat open bij de Raad van State voor zowel belanghebbenden als het bestuursorgaan (artikel 37, lid 1, Wet Rvs).

De eisen die gesteld zijn aan de aanvraag als de ontvankelijkheidstoets voor de toestemmingen en ontheffingen zoals genoemd, vallen onder titel 4.1 Algemene wet bestuursrecht.

7.2

Binnenplanse ontheffing

Toestemming huidige situatie

Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat burgemeester en wethouders met inachtneming van de in het plan vervatte regelen bevoegd zijn van bij het plan aan te geven voorschriften vrijstelling te verlenen en ten opzichte van in het plan omschreven punten nadere eisen te stellen (artikel 15 Wro).

Toestemming nieuwe situatie

Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald dat burgemeester en wethouders met inachtneming van de bij het plan te geven regels van bij het plan aan te geven regels ontheffing kunnen verlenen (artikel 3.6, lid 1, sub c, nieuwe Wro).

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- in de huidige Wro heeft het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid vrijstelling te verlenen van het bestemmingsplan. Na invoering van de nieuwe Wro en de Wabo zal deze toestemming geen binnenplanse vrijstelling heten maar binnenplanse ontheffing;
- in huidige Wro kan bij plan worden bepaald, dat vrijstelling van bepaalde voorschriften slechts kan worden verleend mits vooraf van Gedeputeerde Staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van de vrijstelling geen bezwaar hebben (artikel 15, lid 2, Wro). In de nieuwe Wro komt deze bepaling te vervallen;
- in de nieuwe Wro is bepaald dat belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijzen omtrent een voorgenomen ontheffing naar voren te brengen. Op deze ontheffing van een bestemmingsplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat burgemeester en wethouders binnen 8 weken na afloop van de termijn van terinzagelegging omtrent een ontheffing moeten besluiten (artikel 3.6, lid 5, nieuwe Wro). In de huidige Wro is dit in het bestemmingsplan geregeld;

- in de huidige Wro kan er een termijn worden verbonden waarbinnen gebruik gemaakt dient te worden van de vrijstelling. Deze bepaling komt te vervallen in de nieuwe Wro.

7.3

Projectbesluit

Huidige situatie

De gemeenteraad kan, ten behoeve van de verwezenlijking van een project vrijstelling verlenen van het geldende bestemmingsplan, mits dat project is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing en vooraf van gedeputeerde staten de verklaring is ontvangen, dat zij tegen het verlenen van vrijstelling geen bezwaar hebben (artikel 19 lid 1 Wro).

Nieuwe situatie

De gemeenteraad kan ten behoeve van de verwezenlijking van een project van gemeentelijk belang een projectbesluit nemen (artikel 3.10, lid 1, nieuwe Wro).

Veranderingen na invoering van de Wabo:

- binnen een jaar nadat het projectbesluit onherroepelijk is geworden leggen burgemeester en wethouders een ontwerp voor een bestemmingsplan overeenkomstig dat projectbesluit ter inzage (artikel 3.13, lid 1, nieuwe Wro). In de huidige Wro wordt er vrijstelling verleend voor een onbepaalde tijd;
- de hiervoor gestelde termijn kan worden verlengd met maximaal 2 jaar indien op het tijdstip waarop het besluit wordt genomen aannemelijk is dat inpassing van het project in het bestemmingsplan zal plaatsvinden samen met de inpassing van het betreffende plan (artikel 3.13, lid 2, sub a, nieuwe Wro). De termijn kan met maximaal vier jaar worden verlengd indien op het tijdstip waarop dat besluit wordt genomen aannemelijk is dat de inpassing van het project in het bestemmingsplan zal plaatsvinden tezamen met de inpassing in dat plan van een project op aangrenzende gronden of op gronden die betrokken zijn in hetzelfde uit te werken bestemmingsplan (artikel 3.13, lid 2, sub b, nieuwe Wro);
- in de nieuwe Wro is bepaald dat op de voorbereiding van een projectbesluit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, met dien verstande dat de kennisgeving, bedoeld in artikel 3:12 Awb, tevens in de Staatscourant wordt geplaatst en voorts langs elektronische weg wordt verzonden (artikel 3.11, lid 1 juncto lid 1, sub a, nieuwe Wro).

7.4

Tijdelijk ontheffing bestemmingsplan

Huidige situatie

Burgemeester en wethouders kunnen met het oog op een voor een bepaalde termijn voorgenomen afwijking van een bestemmingsplan voor die termijn vrijstelling verlenen van dat plan. De termijn kan, ook na mogelijke verlenging, ten hoogste vijf jaren belopen (artikel 17 lid 1 Wro).

Nieuwe situatie

Burgemeester en wethouders kunnen met het oog op de voorziening in een tijdelijke behoefte voor een bepaalde termijn ontheffing verlenen van een bestemmingsplan. De termijn kan ten hoogste vijf jaar belopen (artikel 3.22, lid 1, nieuwe Wro).

Veranderingen na invoering van de Wabo

- In de huidige situatie heeft het college van burgemeester de mogelijkheid tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan te verlenen. Na invoering van de nieuwe Wro en de Wabo zal deze toestemming geen tijdelijke vrijstelling maar tijdelijke ontheffing heten;
- Burgemeester en wethouders beslissen zo spoedig mogelijk doch in elk geval binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag tot vrijstelling (artikel 18, lid 1, Wro). Artikel 3.24, lid 1 van de nieuwe Wro bepaalt dat burgemeester en wethouders binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag dienen te beslissen op de aanvraag;
- in de nieuwe Wro is bepaald voor het verlenen van tijdelijke ontheffing van een bestemmingsplan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is, met dien verstande dat burgemeester en wethouders binnen 4 weken na afloop van de termijn van ter inzage legging omtrent een tijdelijke ontheffing moeten besluiten (artikel 3.24, lid 3, nieuwe Wro).

7.5

Ontheffing van het bestemmingsplan in bij AMvB aangegeven gevallen

Huidige situatie

Burgemeester en wethouders kunnen eveneens vrijstelling verlenen van het bestemmingsplan in bij algemene maatregel van bestuur aan te geven gevallen (artikel 19 lid 3 Wro).

Nieuwe situatie

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te geven gevallen ontheffing verlenen van het bestemmingsplan (artikel 3.23, lid 1, nieuwe Wro).

De genoemde veranderingen bij de tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan zijn tevens van toepassing bij de ontheffing van het bestemmingsplan bij AMvB aangegeven gevallen. In artikel 3.24 nieuwe Wro wordt zowel verwezen naar de tijdelijke als de bij AMvB aangegeven gevallen ontheffing.

7.6

Aanlegvergunning

Huidige situatie

Artikel 14 Wet op de Ruimtelijke Ordening bepaalt dat bij een bestemmingsplan kan worden bepaald, dat het verboden is binnen een bij het plan aan te geven gebied bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning), voor zover zulks noodzakelijk is: om te voorkomen, dat een terrein minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van de daaraan bij het plan gegeven bestemming (artikel 14 sub a Wro) of ter handhaving en ter bescherming van een verwerkelijkte bestemming als bedoeld onder a (artikel 14, sub b, Wro). Artikel 44 Wet op de ruimtelijke ordening bepaalt dat een aanlegvergunning alleen geweigerd mag worden indien het werk of de werkzaamheid in strijd zou zijn met een bestemmingsplan of krachtens zodanig plan gestelde eisen (artikel 44 lid 1 sub a Wro) of voor het werk of de werkzaamheid een vergunning ingevolge de Monumentenwet 1988 of een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening is vereist en deze niet is verleend (artikel 44 lid 2 sub b Wro).

Burgemeester en wethouders beslissing omtrent een aanvraag om aanlegvergunningen binnen vier weken na de dag, waarop de aanvraag ontvangen is (artikel 46 lid 1 Wro).

Aanlegvergunning nieuwe situatie

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit: het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin dat bij een bestemmingsplan, beheersverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald (artikel 2.1, lid 1, sub b juncto 2.11, lid 1, Wabo).

Om te voorkomen dat in een bestemmingsplan begrepen grond minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van de daaraan bij het plan te geven bestemming dan wel om een overeenkomstig het plan verwezenlijkte bestemming te handhaven en te beschermen, kan bij het bestemmingsplan worden bepaald, dat het verboden is om binnen een bij dat plan aangegeven gebied zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren (artikel 3.3, sub a, nieuwe Wro).

De aanlegvergunning mag alleen en moet worden geweigerd het werk of de werkzaamheid in strijd is met een bestemmingsplan, een inpassingsplan, een projectbesluit onder deze plannen begrepen, of de krachtens zodanige plannen gestelde eisen, een beheersverordening, een besluit dan wel een voorbereidingsbesluit indien (artikel 3.16, lid 1, sub a, nieuwe Wro), voor het werk of de werkzaamheid een vergunning ingevolge de Monumentenwet 1988, een provinciale of gemeentelijke monumentenverordening is vereist en deze niet is verleend indien (artikel 3.16, lid 1, sub b, nieuwe Wro) en het werk of de werkzaamheid in strijd is met de regels, gesteld bij of krachtens een verordening of krachtens een algemene maatregel van bestuur indien (artikel 3.16, lid 1, sub c, nieuwe Wro).

Burgemeester en wethouders beslissen omtrent een aanvraag voor een aanlegvergunning binnen zes weken na de dag van ontvangst van de aanvraag (artikel 3.18, lid 1, nieuwe Wro). De Wabo bepaalt dat de termijn voor een te volgen reguliere voorbereidingsprocedure acht weken is. Dit zal dus nog op elkaar afgestemd moeten worden voor invoering van de wetsvoorstellen.

Hoofdstuk 8

8.1 Toestemmingen Algemene Plaatselijke Verordening

In dit hoofdstuk worden de toestemmingen uit de APV van Baarle-Nassau besproken. Hoe zien deze processen eruit en wat verandert er ten aanzien van deze processen door invoering van de Wabo.

De volgende vergunningen worden verleend op grond van APV van Baarle-Nassau:

- Aanlegvergunning;

Het is verboden zonder vergunning van het college een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg (artikel 2.1.5.2, lid 1, APV Baarle-Nassau).

- In- en uitritvergunning;

Het is verboden zonder vergunning van het college een uitweg te maken naar de weg, van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg en verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg (artikel 2.1.5.3, lid 1, APV Baarle-Nassau).

- Kapvergunning;

Het is verboden zonder vergunning van het college houtopstand te vellen of te doen vellen (artikel 4.3.2, lid 1, APV Baarle-Nassau).

- Reclamevergunning;

Het is verboden zonder vergunning van het college op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die vanaf de weg of vanaf een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar is (artikel 4.4.2, lid 1, APV Baarle-Nassau).

- Vergunning voor een alarminstallatie aan een onroerende zaak;

Het is verboden zonder vergunning van het college in, op of aan een onroerende zaak een alarminstallatie geïnstalleerd te hebben die een voor de omgeving opvallend geluid of lichtsignaal kan produceren (artikel 2.4.16, lid 1, APV Baarle-Nassau).

Aanvraag

Indien een aanvraag voor een vergunning of ontheffing wordt ingediend minder dan drie weken vóór het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing nodig heeft, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen (artikel 1.3, lid 1, APV Baarle-Nassau).

Ontvankelijkheid

Bij alle gemeentelijke toestemmingen kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag zoals deze gesteld zijn in artikel 4:2 juncto 4:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht.

Termijn

Het bevoegd bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is (artikel 1.2, lid 1, APV Baarle-Nassau). Het bestuursorgaan kan zijn beslissing voor ten hoogste acht weken verdagen (artikel 1.2, lid 2 APV Baarle-Nassau).

Nieuwe situatie

De situatie voor de vergunningen binnen de gemeentelijke verordening van de gemeente Baarle-Nassau blijft onveranderd. De aanvragen voor de verschillende vergunningen worden nog steeds getoetst aan de APV. De Wabo komt niet met nieuwe toetsingskaders, deze wet verwijst slechts naar de gemeentelijke verordening. De Wabo bepaalt in artikel 2.18 dat de omgevingsvergunning alleen verleend of geweigerd kan worden op gronden die zijn aangegeven in de betrokken gemeentelijke verordening. In het geval van Baarle-Nassau dus de APV.

Bij de alle genoemde gemeentelijke toestemmingen wordt de reguliere voorbereidingsprocedure gehanteerd, dit houdt in dat er een termijn is voor het bevoegd gezag van acht weken voor het verlenen van de vergunning, dit is momenteel in de APV Baarle-Nassau ook zo geregeld. Ook aan de ontvankelijkheidstoets verandert niets, de Awb blijft gelden als toetsingskader.

8.2

Sloopvergunning

De sloopvergunning komt voor in zowel voor in de Wet op de ruimtelijke ordening, de Bouwverordening, de Monumentenwet 1998 en binnen de gemeentelijke verordeningen. Binnen de gemeente Baarle-Nassau worden de vergunningen verleend op basis van de Bouwverordening.

Verbod

Het is verboden bouwwerken, standplaatsen en woonwagens daaronder begrepen, te slopen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (artikel 8.1.1, lid 1, Bvo Baarle-Nassau).

Weigering

Een sloopvergunning moet worden geweigerd indien de veiligheid tijdens het slopen onvoldoende is gewaarborgd van voorschriften niet op een voldoende peil kan worden gewaarborgd, de bescherming van nabijgelegen bouwwerken in verband onvoldoende is gewaarborgd en ook door het stellen van voorschriften voldoende peil kan worden gewaarborgd, een vergunning ingevolge de Monumentenwet 1988 of een gemeentelijke monumentenverordening is vereist, een vergunning ingevolge een leefmilieuverordening op grond stads- en dorpsvernieuwing is vereist en deze niet is verleend of een aanlegvergunning op grond van het bestemmingsplan voorbereidingsbesluit is vereist en deze niet is verleend (artikel 8.1.6 ,Bvo Baarle-Nassau).

Aanvraag

Bij het indienen van de aanvraag moet de aanvrager gebruikmaken van een door of vanwege burgemeester en wethouders vastgesteld formulier (artikel 8.1.2, lid 1, Bvo Baarle-Nassau).

Ontvankelijkheidstoets

Indien de aanvraag om sloopvergunning niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 8.1.2 gestelde eisen, alsmede de eisen die gelden ingevolge de artikelen 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht stellen burgemeester en wethouders de aanvrager in de gelegenheid binnen vier weken, nadat hem dit is medegedeeld, de door hen aan te geven ontbrekende gegevens over te leggen (artikel 8.1.3, lid 1, Bvo Baarle-Nassau). Als voldaan is aan alle eisen zal de aanvraag ontvankelijk verklaard worden en kan de aanvraag inhoudelijk behandeld worden. Is de aanvulling niet op tijd of niet volledig aangevuld, dan wordt de aanvraag niet ontvankelijk verklaard en wordt er verder geen procedure gevolgd.

Termijn

Burgemeester en wethouders beslissen over een aanvraag om sloopvergunning binnen twaalf weken na ontvangst van de aanvraag (artikel 8.1.4, lid 1, Bvo Baarle-Nassau)

Nieuwe situatie

Verandering na invoering van de Wabo

- De sloopvergunning valt onder de reguliere voorbereidingsprocedure van de Wabo;
- De sloopvergunning dient binnen acht weken verleend te worden, voorheen was dit twaalf weken.

Hoofdstuk 9

Overgangsrecht

In dit hoofdstuk zal aangegeven worden hoe er omgegaan moet worden met aanvragen die voor de ingang van de omgevingsvergunning zijn aangevraagd maar een besluit genomen dient te worden na deze invoering.

Het recht zoals dat gold voor het tijdstip waarop de Wabo in werking treedt, blijft van toepassing ten aanzien van besluiten inzake vergunningen of ontheffingen met betrekking tot activiteiten als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht mits voor dat tijdstip een aanvraag is ingediend of het ontwerpbesluit ter inzage is gelegd (artikel 9.2, lid 1, Voorontwerp Invoeringswet Wabo). Vergunningen en ontheffingen die worden verleend, worden nadat deze onherroepelijk zijn geworden, gelijkgesteld met een omgevingsvergunning (artikel 9.2, lid 2, Voorontwerp Invoeringswet Wabo).

Indien met betrekking tot een verzoek tot het geven van een beschikking tot toepassing van bestuursdwang, oplegging van een dwangsom of een klacht is ingediend, en op het tijdstip waarop de Wabo in werking treedt op dit verzoek of deze klacht nog niet is beslist, blijft het onmiddellijk voor dat tijdstip geldende recht van toepassing tot het tijdstip waarop de beslissing op het verzoek of de klacht onherroepelijk is geworden (artikel 9.3, lid 1, Voorontwerp Invoeringswet Wabo). De besluiten worden nadat deze onherroepelijk zijn geworden gelijkgesteld met besluiten van het bevoegd gezag op grond van de Wabo (artikel 9.3, lid 2, Voorontwerp Invoeringswet Wabo).

Een besluit tot aanwijzing van ambtenaren, belast met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens die wetten bepaalde, dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wabo blijft gedurende een jaar na dat tijdstip van kracht. De aangewezen ambtenaren zijn gedurende dat jaar tevens belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wabo. Dit is overeenkomstig van toepassing op besluiten tot aanwijzing van ambtenaren belast met het toezicht op de uitvoering en handhaving of opsporing en van besluiten tot aanwijzing van ambtenaren, belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens een provinciale of gemeentelijke verordening (artikel 9.4 Voorontwerp Invoeringswet Wabo).

Hoofdstuk 10

Leges

Leges zijn rechten die worden geheven ter zake van het genot van door of vanwege een bestuursorgaan verstrekte diensten (artikel 229, lid 1, sub b, Gemeentewet). De tarieven worden neergelegd in legesverordeningen of in de regeling op grond waarvan een aanvraag voor een vergunning wordt behandeld. In dit hoofdstuk wordt er besproken welke modellen van legeheffing er mogelijk zijn en welke het beste is voor de gemeente Baarle-Nassau.

Op dit moment hanteren gemeenten uiteenlopende grondslagen voor de tarieven die gemoeid zijn met leges voor het in behandeling nemen van aanvragen van vergunningen. Uit een oogpunt van gelijkheid en transparantie is het daarom wenselijk om meer uniformiteit van leges te bewerkstelligen. Met de introductie van de omgevingsvergunning hoeven burgers en bedrijven slechts één vergunning aan te vragen: de omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag zal per activiteit moeten beoordelen of toestemming kan worden verleend of niet. Voor de toetsing door het bevoegd gezag van de activiteiten kunnen leges worden geheven. Voor het toetsen van elke soort activiteit waarvoor toestemming moet worden verleend in het kader van de omgevingsvergunning zal een heffingsstructuur van de leges moeten worden vastgesteld. De volgende heffingsstructuren zijn mogelijk:

1. Een vast tarief;

Deze heffingstructuur is toepasbaar als de kosten van het bestuursorgaan voor het in behandeling nemen van de aanvraag bij elke aanvraag ongeveer dezelfde zijn. Ook ligt een vast bedrag voor de hand ingeval dergelijk toestemmingen niet vaak worden verleend. Een vast tarief heeft als voordeel dat de hoogte van de leges niet afhankelijk wordt gesteld van informatie die door de aanvrager moet worden verstrekt.

2. Afhankelijk van de relevante eenheid;

Indien de kosten voor het bestuursorgaan om een aanvraag te kunnen beoordelen, samenhangen met een bepaalde eenheid, is deze heffingstructuur toepasbaar. Als relevante eenheden kunnen dienen: bouwkosten, oppervlakte, inhoud of het aantal te verwachten bezoekers.

3. De daadwerkelijk gemaakte kosten;

Bij deze heffingstructuur worden de werkelijk gemaakte kosten in rekening gebracht. Deze structuur is toepasbaar voor de behandeling van de aanvraag waarvoor diensten van derden worden ingehuurd.²⁸

Voor de gemeente Baarle-Nassau lijkt het systeem van een vast tarief het meest logisch. Overzichtelijkheid is hierbij het uitgangspunt. Vooral bij de omgevingsvergunning waarbij vele vergunningen en toestemmingen voorkomen is het overzichtelijk als de leges ongeveer gelijk zijn. Ook in het kader van de klantvriendelijkheid is deze structuur aan te raden. Er is altijd een vast tarief en de klant zal niet verrast worden door de kosten.

²⁸ Model voor het bepalen van de hoogte van de leges van de omgevingsvergunning, SGBO, december 2006, p.14.

Leges milieu

Voor zover aanvragen tot verlening of gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning of wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning betrekking hebben op een activiteit met betrekking tot een inrichting worden geen rechten geheven (artikel 2.9, lid 1, Wabo). Dit houdt in dat voor diensten van de gemeente met betrekking tot de milieuvergunning geen leges worden geheven. Dit is in de huidige situatie ook het geval. Voor alle andere diensten binnen het kader van de omgevingsvergunning kunnen wel leges worden geheven

Hoofdstuk 11

De invoering van de omgevingsvergunning binnen gemeenten staan burger en bedrijf centraal. Het is daarom voor de gemeente belangrijk te bepalen hoe zij deze klanten tegemoet willen komen: wat zijn de ambities en hoe ver willen zij hierin gaan. In deze paragraaf zal de ambitie van de gemeenten naar voren komen maar ook hoe klantgericht de gemeente wil gaan werken met de komst van de omgevingsvergunning.

11.1 De klant

Elke burger of bedrijf kan een omgevingsvergunning aanvragen voor het uitvoeren van een project binnen de gemeente Baarle-Nassau. Dit houdt in burgers en bedrijven die in Baarle-Nassau wonen/gevestigd zijn maar ook die hier slechts een project uitvoeren. Iedere burger en elk bedrijf kan dus een klant zijn van de gemeente Baarle-Nassau, van een boer die een aanbouw van zijn schuur wil realiseren tot een projectontwikkelaar die een appartementencomplex wil bouwen in de gemeente.

Er zijn aanvragers die gebruiken maken van een professioneel adviesbureau. Dit komt vooral voor bij bouw- en milieuvergunningen en die van grote en complexe aard zijn. Bij aanvragen van milieuvergunningen krijgt de gemeente regelmatig te maken met Van Dun Advies B.V., een bouw- en milieukundig adviesbureau gevestigd in de gemeente Baarle-Nassau. Bij aanvragen van bouwvergunning krijgt de gemeente regelmatig te maken met Architectbureau Peter Michielsen tevens gevestigd in de gemeente Baarle-Nassau. Voor de gemeente zijn de bekende 'klanten'.

Informerende klant

Momenteel worden burgers en bedrijven tot in beperkte mate geïnformeerd over de komst van de omgevingsvergunning. Daarom is het wenselijk dat de gemeente Baarle-Nassau haar burgers en bedrijven tijdig informeert over de omgevingsvergunning. Dit kan op verschillende manieren:

- Informatieverstrekking aan het omgevingsloket;

Door beantwoording van vragen en ter beschikking stellen van folders betreffende de omgevingsvergunning wordt er de klant tegemoet gekomen. Deze manier van informatieverstrekking zal veelal worden gebruikt door burgers die eenmalig een vergunning aanvragen en niet op de hoogte zijn van de omgevingsvergunning. Als het gaat om de meer professionelere aanvragers, zoals adviesbureaus, zal er meer vraag zijn naar professionelere ondersteuning.

- Informatie op de website www.baarle-nassau.nl;

De website van de gemeente is een uitstekend middel om burgers en bedrijven in informatie te voorzien over de omgevingsvergunning. Verschillende mogelijkheden van informatie zijn:

- Algemene informatie over wat de omgevingsvergunning is en wanneer deze ingevoerd wordt;
- Wat zijn de veranderingen voor burgers en bedrijven;
- Weergave van de procedures zoals deze gaan verlopen met komst van de Wabo;
- Wie worden de contactpersonen voor de omgevingsvergunning;
- Welke kosten zijn verbonden aan de omgevingsvergunning';

Klantgerichtheid

Op 28 september 2007 is het rekenkamerrapport onder de naam 'Klant tevreden' gepubliceerd. Dit rapport is opgesteld door de rekenkamercommissie van de gemeente Alphen-Chaam en gemeente Baarle-Nassau. De centrale onderzoeksvraag hierin was: Verloopt de afhandeling van vergunningaanvragen door de gemeente Baarle-Nassau naar tevredenheid van burgers en instellingen?

Uit dit rapport valt te concluderen dat afhandeling van vergunningaanvragen in de gemeente naar tevredenheid van burgers en instellingen verloopt. De gemeente krijgt het cijfer 7,8 voor de afhandeling van vergunningaanvragen. De gemeente investeert veel tijd en moeite in de start van het proces, zodat het vervolg beter verloopt. Dit vanuit het oogpunt van klantvriendelijkheid, maar ook doelmatigheid. Klantgerichtheid wordt door de gemeente belangrijk gevonden maar daarover is niets over in procedures of richtlijnen vastgelegd. Ondanks dat klantgerichtheid niet is vastgelegd in beleid, gaan individuele ambtenaren wel klantgericht te werken door onder andere vragen te beantwoorden en informatie te verzamelen ten aanzien van specifieke aanvragen. Dit brengt met zich mee dat de mate van klantgerichtheid bij de benadering van aanvragers afhankelijk is van de medewerker bij de gemeente. Ten aanzien van een vergunning op dat er weinig gestandaardiseerd is; er wordt weinig gewerkt met formulieren en aanvragen worden vaak per brief ingediend (uitgezonderd bouwvergunningen).²⁹ Een andere conclusie getrokken uit het rapport is dat de gemeente Baarle-Nassau weinig informatie voor de aanvraag van een vergunning digitaal aanbiedt. Uit het onderzoek komt wel naar voren dat hier behoefte aan is.

Door de komst van de Wabo kunnen bovengenoemde punten verbeterd worden. Door de komst van de omgevingsvergunning zullen de meeste vergunningen gestandaardiseerd worden. Het ministerie van VROM ontwikkeld het standaard aanvraagformulier zoals deze vanaf 1 januari 2009 gebruikt gaat worden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning. Omdat de omgevingsvergunning vele vergunningen en andere toestemmingsstelsels bevat zullen de vergunningen die verleend worden hierdoor gestandaardiseerd worden. Door één aanvraagformulier wordt de overzichtelijkheid in de aanvraag voor de gemeente beter, waardoor sneller en overzichtelijker gewerkt kan worden. Het punt dat Baarle-Nassau geschikt over weinig digitale mogelijkheden biedt voor informatievoorziening en het aanvragen van een vergunning zal door de komst van de omgevingsvergunning verbeterd moeten worden. Omdat de omgevingsvergunning de gemeenten verplicht de burger een vergunning digitaal te kunnen laten indienen zal dit bekeken moeten worden. Ook met het oog op het toekomstperspectief van de omgevingsvergunning dat alle vergunningen op den duur digitaal worden aangevraagd.

²⁹ Rekenkamerrapport 'Klant tevreden', 28 september 2007.

Kortom is de gemeente vrij klantgericht, dit blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek wat hierna gedaan is. Door de komst van de Wabo kan de klantgerichtheid nog verbeterd worden door dit proces eens extra onder de loep te nemen. Standaardisering van formulieren en meer digitaal beschikbaar stellen voor burgers en bedrijven zijn de belangrijkste verbeterpunten.

Vooroverleg

Vooroverleg is de fase voor de formele aanvraag van een omgevingsvergunning. Bij het vooroverleg kan een burger of bedrijf vrijblijvend de gemeente gegevens aanreiken om een inzicht te krijgen in de slagingskans van zijn aanvraag. Er wordt advies gegeven vanuit de verschillende vakgebieden waar de vergunning betrekking op heeft. Dit advies is niet bindend maar geeft slechts een indicatie aan de klant of het zinvol is door te gaan met de activiteit. Het voeren van vooroverleg is niet verplicht maar wel zeer wenselijk voor de gemeente Baarle-Nassau. Het vooroverleg is erg klantvriendelijk en servicegericht. Doordat burgers vóór hun aanvraag een redelijk goed beeld krijgen van de slagingskans van een project is weten zij of het zinvol is ermee door te gaan. Wanneer dit niet duidelijk zou zijn en de omgevingsvergunning uiteindelijk niet verleend wordt, heeft dit de klant tijd, geld en moeite gekost. Dit is uiteraard geen klantvriendelijke benadering.

Wekelijks is er binnen de gemeente Baarle-Nassau een moment waar medewerkers van de afdelingen Openbare Werken, Ruimtelijke Ontwikkeling, bouw- en woningtoezicht, de brandweer en de milieudienst bij elkaar komen. Hier worden alle binnengekomen bouwplannen getoetst door de verschillende vakspecialisten. Dit overleg wordt het 'bouwteam' genoemd.

Dit wekelijkse moment kan na de invoering van de omgevingsvergunning gaan fungeren als vooroverleg. Klanten kunnen tijdens dit moment met hun aanvraag en bijhorende gegevens een eerste advies krijgen over hun uit te voeren project. Praktisch gezien is dit zeker realiseerbaar, vergunningverleners van alle toestemmingen van de omgevingsvergunning zijn hierbij vertegenwoordigd en kunnen advies geven betreffende de aanvraag. Het bouwteam zal wel een andere naam gaan krijgen.

” Van bouwteam naar omgevingsteam ”

Gezien de frequentie van de aanvragen binnen de gemeente Baarle-Nassau zal het niet altijd nodig zijn afspraken van te voren te maken. Bij simpele aanvragen kan het omgevingsteam fungeren als een soort 'inloopuurtje'. Bij de meer complexere aanvragen is het wel verstandig van te voren een afspraak te maken met de klant. Dit in verband met te treffen voorbereidingen en de aanwezigheid van iedere vergunningverlener.

Het bouwteam zelf zal niet komen te vervallen, tijdens het nu te noemen omgevingsteam worden nog steeds de bouwplannen getoetst, er komt gewoon iets extra's bij. In de praktijk zal uitwijzen hoe lang het omgevingsteam in beslag zal nemen, dit heeft te maken met de frequentie van bezoeken van klanten.

De mogelijkheid van vooroverleg zal ook duidelijk gemaakt moeten worden aan de burger. Het is daarom verstandig dit mee te nemen in de informatievoorziening, bijvoorbeeld het vooroverleg kenbaar maken via folders of de website van de gemeente.

Samenvattend

Het vooroverleg is zeer wenselijk voor een klantgerichte gemeente. Het komt de klant tegemoet in het proces voor de aanvraag van een vergunning. Binnen de gemeente Baarle-Nassau is een vooroverleg goed te realiseren door dit om te nemen in het bouwteam. Klanten kunnen hier op een vast moment komen voor advies betreffende hun aanvraag. De praktijk zal uitwijzen hoe vaak hier gebruik van gemaakt zal worden.

11.2

Ambitieniveau

Elke gemeente heeft grote ambities maar niet altijd de middelen. De gemeente Baarle-Nassau is een relatief kleine organisatie met ongeveer zestig medewerkers. Dit houdt in dat niet alle ambities van de organisatie bereikt kunnen worden. In deze paragraaf wordt besproken wat de belangrijkste ambities zijn voor de gemeente Baarle-Nassau.

Vanuit de organisatie klinken vele geluiden over de omgevingsvergunning. Over het algemeen zijn de meeste medewerkers het wel eens over wat zij willen vanaf 1 januari 2009:

“ Zo min mogelijk ingrijpende veranderingen om aan de wettelijke taken van de Wabo te voldoen ”

Omdat Baarle-Nassau niet over veel medewerkers beschikt en geen grote financiële middelen ligt de ambitie om slechts aan de wettelijke taken te voldoen. Welke ambities moet de gemeente in ieder geval behalen:

- Binnen de termijnen besluiten nemen op de aanvragen;

In het kader van klantvriendelijkheid moet een vergunning binnen de daarvoor gestelde termijn worden verleend. Niet alleen is dit een reden maar wanneer er niet binnen de termijn besloten wordt, worden sommige vergunningen van rechtswege verleend. Dit is uiteraard niet goed voor een gemeente als bijvoorbeeld projecten worden uitgevoerd die in feite nooit uitgevoerd hadden mogen worden. Er ligt dus een hoge prioriteit bij het op binnen de termijn beslissen op een aanvraag.

- Een kwalitatief hoogstaande beschikking leveren zonder tegenstrijdigheden;

De beschikking (de omgevingsvergunning) zal voor de klant een leesbare vergunning moeten zijn. De klant moet begrijpen wat er in staat en waarvoor de vergunning te gebruiken is, dit draagt bij aan de klantvriendelijkheid. Tevens moet de zorg ervoor gedragen worden dat er geen (juridische) tegenstrijdigheden in de beschikking staan. Omdat de omgevingsvergunning meerdere toestemmingen kan bevatten moeten deze op elkaar worden afgestemd.

- De klant, waar mogelijk, tegemoet komen in haar wensen.

De klant proberen altijd te woord te staan zowel fysiek als telefonisch als per mail. Uiteraard is het vanzelfsprekend voor de overheid om haar burgers zo goed mogelijk te helpen en adviseren. Echter omdat de gemeente Baarle-Nassau een kleine organisatie is, is een intensieve begeleiding van klanten niet altijd mogelijk. Daarom moet er onderscheid gemaakt worden tussen verschillende klanten. Bij welke klanten worden prioriteiten gelegd, bijvoorbeeld bij klanten met grote complexe projecten die veel invloed hebben op de gemeente zelf. Bij dit soort klanten kan gekozen worden voor een intensievere begeleiding dan bij klanten die slechts een reguliere bouwvergunning aanvragen.

Het ambitieniveau van de gemeente Baarle-Nassau is daarom samen te vatten als:

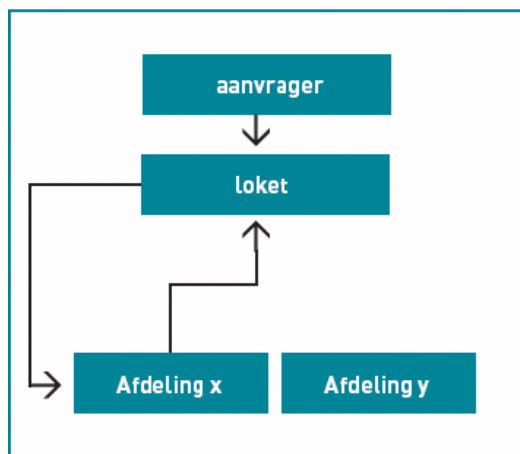
De ambitie van de gemeente Baarle-Nassau is op 1 januari 2009 alle burgers en bedrijven in de mogelijkheid te stellen via één omgevingsloket informatie over een omgevingsvergunning te krijgen en deze te kunnen aanvragen waarop zij binnen de gestelde termijn hier een beslissing op krijgen. Het indienen moet zowel fysiek als digitaal mogelijk zijn. De wens van de betrokkenen binnen de organisatie is de implementatie van de Wabo zo simpel mogelijk te laten verlopen.

Hoofdstuk 12

12.1 Structuur organisatie

Voor de verlening van een omgevingsvergunning wordt zoals beschreven in hoofdstuk de uitgebreide of reguliere procedure gevolgd. Om deze procedure in goede banen te laten lopen zijn er verschillende modellen mogelijk die toegepast worden op verlening van de processen. Door de komst van de omgevingsvergunning zal er binnen de organisatie ook het een en ander veranderen. Niet alleen juridisch veranderen er dingen maar ook procedureel binnen de organisatie. In deze paragraaf zullen daarom verschillende modellen aan bod komen waarmee de gemeente Baarle-Nassau mee kan gaan werken na invoering van de omgevingsvergunning. Ook zal worden toegelicht wat de functie is van een projectcoördinator omgevingsvergunning en zal worden ingegaan op de front- en backoffice.

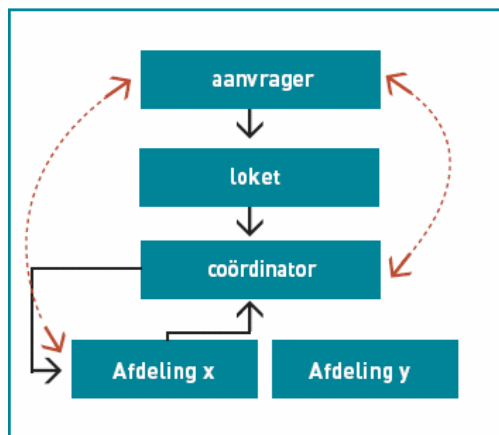
Model procedurele coördinatie

Bron: Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006.

Het model procedurele coördinatie kan veelal worden gebruikt bij een eenvoudige situaties van vergunningverlening. Deze procedure is geschikt voor enkelvoudige vergunningen (simpele bouwvergunning, kapvergunning enz.). Bij dit model wordt er vanuit gegaan dat er geen contact is tussen de aanvrager van de vergunning en de backoffice. De aanvraag loopt rechtstreeks via het loket. De backoffice behandelt de aanvraag inhoudelijk.

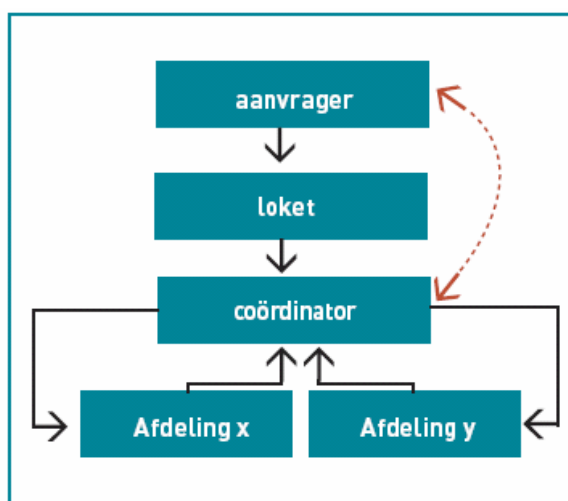
Model vergunningmanager

Bron: Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006.

Bij het model vergunningmanager is een coördinator toegevoegd aan de procedure. Deze coördinatie is vereist vanwege meer contact met de klant en eventuele andere betrokken organisaties (adviesbureaus, projectontwikkelaar enz.). Het model vergunningmanager is zowel toe te passen op een enkelvoudige als een meervoudige vergunning. Bij een enkelvoudige vergunning zal het dan gaan om een uitgebreide procedure waarbij meer coördinatie en contact vereist is.

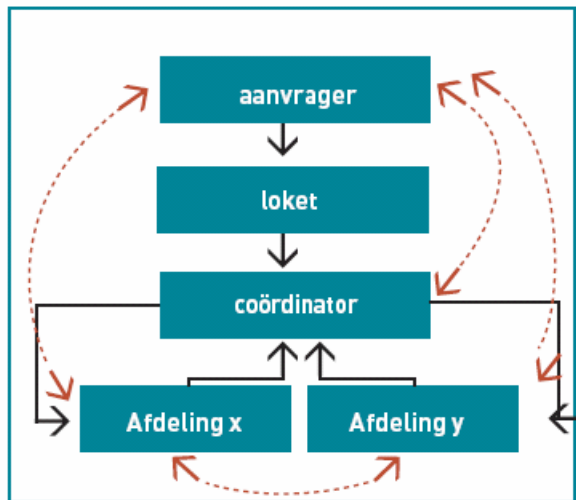
Model professionele coördinatie

Bron: Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006.

Het model professionele coördinatie is geschikt voor meervoudige aanvragen. Het model gaat uit van aanvragen die wat ingewikkelder zijn en contact tussen de vakafdelingen waar de specialisten zich bevinden en de coördinator vereist is. Overleg over inhoudelijke zaken tussen de vakafdelingen en coördinator zal dan ook regelmatig plaatsvinden.

Model projectteam

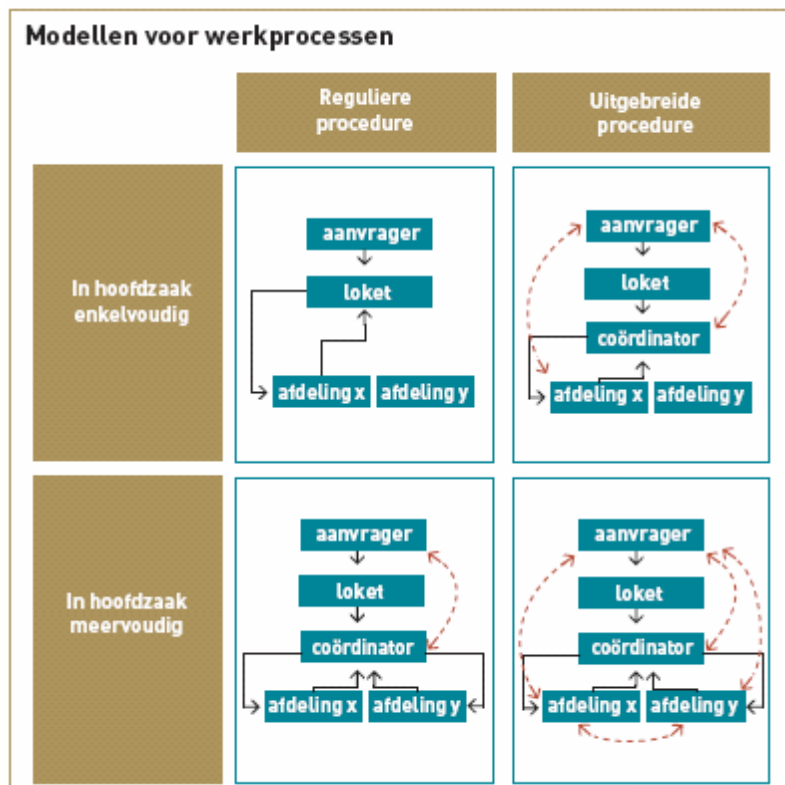

Bron: Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006.

Bij het model projectteam wordt er in principe uitgegaan van een uitgebreide meervoudige procedure. Er is contact tussen de coördinator en de aanvrager maar ook contact tussen de vakafdelingen en de aanvrager vanwege complexe specialistische vraagstukken die er zijn bij de meervoudige uitgebreide procedure.

De coördinator gaat zowel over procedurele en inhoudelijke afstemming tussen verschillende partijen als vakafdelingen, betrokken organisaties, specialisten enz. Tevens is er contact met de aanvrager op specialistisch gebied betreffende de vergunning.

Toepassing

In beginsel kan er uit gegaan worden van de situatie zoals in het figuur hiervoor is aangegeven, de praktijk zal echter uitwijzen welk model bij welke aanvraag het beste werkt binnen de organisatie. Het is niet verplicht de volgende modellen te hanteren binnen een gemeente al kunnen deze wel gezien worden als een hulpmiddel om het vergunningverleningsproces zo goed mogelijk voor zowel de klant als de organisatie te laten verlopen.

De projectcoördinator

In de genoemde modellen komen bij drie van de vier modellen een projectcoördinator voor. Enkele taken van een projectcoördinator omgevingsvergunning zijn:

- Waarborgen van de kwaliteit van de vergunning;
- Aansturing van de backoffice;
- Advisering richting aanvrager,
- Coördineren van het vooroverleg;
- Advisering richting bestuur inzake beschikking;
- Bewaken van de procedure en proceduretermijnen;
- Relatiebeheer aanvrager;

Het is erg wenselijk per 1 januari 2009 een projectcoördinator aan te stellen binnen de gemeente Baarle-Nassau. Omdat er verschillende toestemmingen in de omgevingsvergunning zitten moeten alle verschillende toestemmingen juridisch en inhoudelijk op elkaar worden afgestemd. Ook moeten de termijnen in de gaten worden gehouden, er zal een persoon moeten zijn die de verschillende vergunningverleners aanstuurt om de aanvraag tijdig te behandelen. Tevens is het belangrijk dat er een contactpersoon is voor vragen betreffende de gehele omgevingsvergunning. Voor specifieke vragen kunnen de vakspecialisten geraadpleegd worden.

12.2

Front- en backoffice

Een initiatiefnemer moet vanaf 2009 terecht kunnen bij één loket voor de benodigde vergunningen. De centrale filosofie van de Wabo is dat het voor de burger en het bedrijf niet uit maakt hoe de overheid achter dit loket is georganiseerd. De aanvrager wil snel, goed en op transparante wijze worden geholpen.³⁰ Het loket waar de aanvrager terecht kan is de frontoffice. In deze paragraaf wordt de frontoffice besproken, welke soorten van frontoffice en frontoffice medewerkers zijn er te onderscheiden.

De front-office

De front-office kan in verschillende varianten voorkomen. Mogelijke varianten zijn:

- De balie: fysieke vorm van het vergunningenloket, waar op afspraak of op basis van openingstijden de klant direct contact heeft met een balie medewerker.
- Een call-centre: telefonisch vergunningenloket, dat (eventueel) ook buiten de openingstijden van de balie bereikbaar is. Een call-centre zal wat beperkter zijn in de dienstverlening en zich vooral richten op het verstrekken van informatie, het zorgen voor het toezenden van stukken en het maken van afspraken voor de klant;

³⁰ Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006, p. 33.

- Het digitale- en postloket: de website/postbus maakt dat het vergunningenloket zeven dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar is. Het digitale loket kan informatie bieden, formulieren verstrekken, als postbus fungeren (digitale indiening) maar eventueel ook worden gebruikt voor het maken van afspraken of het inzichtelijk maken van de stand van zaken van een aanvraag.³¹

Voor gemeente Baarle-Nassau lijkt de variant 'de balie' het meest voor de hand liggend. Een klant kan binnen de openingstijden langskomen voor het verkrijgen van informatie of het indienen van een omgevingsvergunning. Tevens is het mogelijk via de frontoffice iemand te spreken te krijgen van de backoffice over inhoudelijke vragen. Ook de variant 'het digitale- en postloket' is geen ondenkbare mogelijkheid. Omdat de overheid erna streeft op den duur alle vergunningaanvragen digitaal in te laten dienen en te verwerken is dit in de toekomst misschien mogelijk. Tevens is het voor een klant erg handig om digitaal de stand van zaken te kunnen bekijken, dit is een erg klantvriendelijke methode.

Binnen de frontoffice zijn er verschillende mogelijkheden voor de medewerkers hierin. Mogelijke profielen van een frontoffice medewerkers kunnen zijn:

Frontoffice-medewerker 1:

- het verstrekken van folders en formulieren;
- bij diepgang over regelgeving, het proces of andere inhoudelijke zaken wordt automatisch verwezen naar de back-office.

Frontoffice-medewerker 2:

- het verstrekken van folders en formulieren;
- het verlenen van informatie over regelgeving en processen betreffende de eenvoudige aanvragen van vergunningen.

Frontoffice-medewerker 3:

- het verstrekken van folders en formulieren;
- het verlenen van specifieke informatie over regelgeving en processen betreffende de eenvoudige aanvragen van vergunningen;
- toetsing en afhandeling van eenvoudige aanvragen.

Frontoffice-medewerker 4:

- het verstrekken van folders en formulieren;
- het verlenen van informatie over regelgeving en processen betreffende de eenvoudige aanvragen van vergunningen;
- toetsing en afhandeling van eenvoudige aanvragen.
- Het verstrekken van specifieke informatie over regelgeving en processen betreffende complexe aanvragen;

³¹ Handreiking: de omgevingsvergunning georganiseerd, VROM, 2006, p. 34.

Binnen de gemeente Baarle-Nassau lijkt het duidelijk dat gekozen wordt voor de frontoffice-medewerker profiel 1. Op grond van de relatief weinig aanvragen die per jaar worden gedaan lijkt het niet nodig de front-office medewerkers te belasten met informatie over processen en regelgeving laat staan inhoudelijke toetsing. Binnen de gemeente zijn in de backoffice voldoende vakspecialisten die de vergunningen kunnen afhandelen. Wel kan het nuttig zijn de frontoffice medewerkers algemene kennis bij te brengen over de omgevingsvergunning, per slot van rekening werken zij vanaf 1 januari 2009 hier ook mee.

Conclusies

De huidige status van de Wabo is dat het wetsvoorstel na goedkeuring van de Raad van State én de Tweede Kamer, ter behandeling ligt in de Eerste Kamer. De Eerste Kamer zal zich buigen over het wetsvoorstel en deze of goedkeuren of verwerpen. Afgezien van enkele kritische geluiden vanuit de Eerste Kamer blijft 1 januari 2009 tot op heden de officiële datum waarop de Wabo in werking zal treden en de omgevingsvergunning zal worden ingevoerd.

De belangrijkste wettelijke verplichtingen voor de gemeente door de komst van de Wabo zijn dat de omgevingsvergunning binnen de reguliere procedure van acht weken wordt verleend en bij de uitgebreide procedure binnen 26 weken. Wanneer dit niet binnen de termijn gebeurt bij de reguliere procedure wordt de vergunning via rechtswege verleend. Tevens moet een omgevingsvergunning in twee fasen verleend worden op verzoek van de aanvrager. Verder moet de gemeente één loket inrichten waar met één formulier de omgevingsvergunning ingediend kan worden waarop één vergunning wordt afgegeven.

De voorbereidingen die zijn getroffen voor de omgevingsvergunning zijn het oprichten van een werkgroep omgevingsvergunning en het aanstellen van een projectleider werkgroep omgevingsvergunning. Tevens zal deze scriptie gelden als ondersteuning bij de implementatie van de Wabo binnen de gemeente. Door middel van de scriptie zijn de huidige situatie, de toekomstige situatie, het ambitieniveau en de wettelijke verplichtingen voor de gemeente Baarle-Nassau inzichtelijk.

In 2007 werden in de gemeente Baarle-Nassau 386 vergunningen verleend die vanaf 1 januari 2009 onder de noemer omgevingsvergunning vallen. Van de 386 vergunningen verleend in 2007, ervan uitgaande dat de omgevingsvergunning nu al toegepast zou worden zal het gros een enkelvoudige vergunning zijn met de reguliere procedure, namelijk 225 maal. In 92 gevallen is er samenloop met andere vergunningaanvragen bijvoorbeeld een bouwvergunning en een kapvergunning. In 40 gevallen wordt er een enkelvoudige vergunning aangevraagd met de uitgebreide procedure, slechts in 29 gevallen beheerst deze de meervoudige uitgebreide procedure bijvoorbeeld een bouwvergunning en een milieuvergunning samen.

In de omgevingsvergunning integreerde vergunning komt voor 25 op zichzelf staande vergunningen, ontheffingen en toestemmingstelsels. De opzet van het onderzoek was de juridische procedures te beschrijven van de verschillende vergunningen en toestemmingstelsels die integreren in de Wabo. Deze processen zijn terug te vinden in de kerntekst. De *belangrijkste* veranderingen ten opzichte van de huidige en de nieuwe situatie na invoering van de Wabo worden hier opgesomd, deze zijn:

- Er komt er reguliere en een uitgebreide voorbereidingsprocedure;
- De termijn van de bouwvergunning wordt van dertien weken teruggebracht naar acht weken;
- De gebruiksvergunning krijgt naast de Wabo nog een nieuw toetsingskader: het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken. Deze twee wetten moeten nog op elkaar worden afgestemd;
- Bij de binnenplanse ontheffing komt vrijstellingsbevoegdheid, in het bestemmingsplan na goedkeuring van Gedeputeerde Staten te vervallen. Tevens worden in de nieuwe Wro belanghebbenden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen omtrent een voorgenomen ontheffing naar voren te brengen;

- Bij het projectbesluit kan wordt momenteel voor onbepaalde tijd een vrijstelling verleend. In de nieuwe situatie moet binnen een jaar nadat het projectbesluit onherroepelijk is geworden het bestemmingsplan overeenkomstig dat projectbesluit ter inzage worden gelegd. Tevens hoeft er geen verklaring van geen bewaar meer te worden afgegeven door Gedeputeerde Staten voor een projectbesluit
- Het bevoegd gezag beslist zo spoedig mogelijk op een aanvraag voor een tijdelijke vrijstelling, in elk geval binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag tot vrijstelling. In de nieuwe Wro is bepaald dat binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag het bevoegd gezag dient te beslissen op de aanvraag;
- De aanlegvergunning binnen de nieuwe Wro zal moeten worden afgestemd op de Wabo, de termijnen komen nog niet overeen;
- De sloopvergunning dient binnen acht weken verleend te worden, voorheen was dit twaalf weken;
- De situatie voor de vergunningen binnen de gemeentelijke verordening van de gemeente Baarle-Nassau blijft onveranderd. Bij de alle genoemde gemeentelijke toestemmingen wordt de reguliere voorbereidingsprocedure gehanteerd.

De klant is een burger of een bedrijf die een omgevingsvergunning aanvraagt voor een activiteit binnen de gemeente Baarle-Nassau. Mogelijk wordt zij ondersteund door een adviesbureau. Informatievoorziening zal vooral plaatsvinden aan de frontoffice of op de website van de gemeente. Voor specifieke vragen wordt de coördinator en mogelijk de vakspecialist aangesproken. Standaardisering van formulieren en meer digitaal beschikbaar stellen voor de burgers zijn de belangrijkste verbeterpunten voor klantgerichtheid naar de burgers en bedrijven toe. Het vooroverleg is zeer wenselijk voor een klantgerichte gemeente. Het komt de klant tegemoet in het proces voor de aanvraag van een vergunning. Binnen de gemeente Baarle-Nassau is een vooroverleg goed te realiseren door dit om te nemen in het bouwteam.

De ambitie van de gemeente Baarle-Nassau is op 1 januari 2009 alle burgers en bedrijven in de mogelijkheid te stellen via één omgevingsloket informatie over een omgevingsvergunning te krijgen en deze te kunnen aanvragen waarop zij binnen de gestelde termijn hier een beslissing op krijgen. Het indienen moet zowel fysiek als digitaal mogelijk zijn. De wens van de betrokkenen binnen de organisatie is de implementatie van de Wabo zo simpel mogelijk te laten verlopen. Zo min mogelijk ingrijpende veranderingen om aan de wettelijke taken van de Wabo te voldoen.

Door de komst van de omgevingsvergunning zijn er verschillende modellen toe te passen voor de coördinatie van het vergunningverleningproces. De verschillende modellen zijn:

- Procedurele coördinatie;
- Vergunningmanager;
- Professionele coördinatie;
- Projectteam.

Deze modellen worden als een hulpmiddel gebruikt om het vergunningverleningproces zo goed mogelijk voor zowel de klant als de organisatie te laten verlopen. De praktijk zal uitwijzen welk model het beste werkt bij de verschillende procedures van vergunningverlening.

Het is erg wenselijk per 1 januari 2009 een projectcoördinator aan te stellen binnen de gemeente Baarle-Nassau. Dit om de backoffice aan te sturen, contact te onderhouden met klanten, juridische toetsen uit te voeren en termijnen in de gaten te houden. Kortom om alle processen op elkaar af te stemmen om een zo goed mogelijk beschikking af te leveren.

Er zijn drie vormen van front office te onderscheiden namelijk: de balie, een call-centre en het digitale- en postloket. Voor de gemeente Baarle-Nassau lijkt de variant 'de balie' het meest geschikt al is het digitale- en postloket niet uit te sluiten. Tevens worden er verschillende profielen front-office medewerkers onderscheiden. Voor de gemeente Baarle-Nassau lijkt een medewerker die slechts informatie verleent en bij inhoudelijke vragen altijd naar de back-office verwijst.

Centrale vraagstelling

Welke veranderingen ontstaan er op juridisch en organisatorisch niveau binnen de gemeente Baarle-Nassau door de invoering van de Wabo die naar verwachting per 1 januari 2009 in werking treedt?

Door de komst van de Wabo zijn er op juridisch gebied vele veranderingen. Er komen nieuwe voorbereidingsprocedures waaraan de gemeente haar aanvragen dient te toetsen. De verschillende toetsingscriteria zijn opgenomen in de Wabo, Awb en de wetten waar momenteel ook aan getoetst wordt. Op te merken is dat de nieuwe Wro tevens integreert in de Wabo. Nieuwe termijnen en een nieuw bevoegd gezag zijn belangrijke omschakelingen. Procesbeschrijvingen zijn daarom erg belangrijk bij de toetsing van de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de medewerkers binnen de gemeente. De procedures van vergunningverlening zijn onder de loop genomen omdat deze veranderen door de invoering van de Wabo.

Ook zal door de komst van de Wabo de organisatie veranderen, er zal een betere afstemming moeten komen tussen de afdelingen, front- -en backoffice. Coördinatie is hierbij het kernbegrip, het aanstellen van een coördinator omgevingsvergunning is daarom gewenst. Om tijdig voor deze veranderingen klaar te zijn, is er een werkgroep opgericht binnen de gemeente en worden de medewerkers geïnformeerde over de omgevingsvergunning. Tevens zijn de wettelijke taken die verbonden zijn aan de Wabo belangrijke veranderingen voor de gemeente, hier dienen zij tijdig aan te voldoen, dit is dan ook bepaald in het ambitieniveau.

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is duidelijk krijgen welke veranderingen op juridisch en organisatorisch gebied de gemeente Baarle-Nassau te maken krijgt als gevolg van de invoering van de Wabo verwacht op 1 januari 2009. Het onderzoek zal uitgevoerd worden van begin februari tot half mei.

Juridisch zijn alle veranderingen aan bod gekomen door de invoering van de Wabo. Er is een duidelijk overzicht hoe de procedures eruit komen te zien en welke veranderingen dit oplevert. Organisatorisch zijn alle wettelijke verplichtingen beschreven in de scriptie. Verder worden er mogelijkheden geschetst die de gemeente Baarle-Nassau heeft om het proces van invoering van de omgevingsvergunning zo goed mogelijk te laten verlopen, denk hierbij aan bepalen van het ambitieniveau, informatievoorziening, coördinator aanstellen enz. Tevens wordt er steeds gekeken wat de beste mogelijkheid is voor de organisatie zelf. Het enige wat niet belicht is, zijn de ICT zaken. Dit is niet onderzocht in de scriptie maar dit is ook duidelijk aangegeven in de doel- en vraagstelling. Een vervolgonderzoek is hiervoor aan te raden.

Aanbevelingen

- Het aanstellen van een projectcoördinator;
- Aanpassen juridische werkprocessen;
- Eén loket inrichten met front-office medewerker(s) die globale kennis hebben van de omgevingsvergunning;
- Vergunningverleners informeren over de procedures uit de Wabo. Front-office medewerkers informeren over de omgevingsvergunning;
- Bouwteam blijft bestaan alleen onder de naam omgevingsteam en laten fungeren als vooroverleg voor de klant;
- Ruimschoots proefdraaien met de omgevingsvergunning voor 1 januari 2009;
- Vervolgonderzoek doen naar de ICT zaken die benodigd zijn voor de invoering van de Wabo.

Literatuurlijst

Boeken

- D.B. Baarda, M.P.M. de Goede, J. Teunissen, *Kwalitatief Onderzoek*, Groningen: Stenfert Kroese 2001.
- J.H.G. van den Broek, *Wegwijzer Wabo en omgevingsvergunning*, Alphen aan de rijn: Kluwer 2006.
- D. van der Meijden, *Milieurecht in de praktijk*, Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff 2006.
- J.B.J.M. Ten Berge, J.H. Nieuwenhuis, *Kluwer College Bundel 2004-2005 publiekrecht*, Deventer: Uitgeverij Kluwer BV 2004.

Rapporten & Brochures

- *Advisering aan de gemeenten in het kader van risicobeheersing / brandveiligheid*, Midden- en West-Brabant: 13 februari 2008.
- *B & W projectvoorstel omgevingsvergunning Gemeente Baarle-Nassau*, Baarle-Nassau: 24 augustus 2006.
- *Eindrapport Baarle-Nassau, Rekenkamercommissie Alphen-Chaam / Baarle-Nassau*, Baarle-Nassau: 28 september 2007.
- *Handreiking: 'De omgevingsvergunning georganiseerd'*, Den Haag: april 2006.
- *Hoofdpijnen processchema omgevingsvergunningen na 1-1-2008*, Dongen: 19 april 2007.
- *Model voor het bepalen van de hoogte van de leges van de omgevingsvergunning*, Den Haag: december 2006.
- *Omgevingsvergunning in 10 stappen*, Den Haag: september 2006.
- *Rekenkamerrapport 'Klant tevreden'*, Baarle Nassau: 28 september 2007.
- *Themabundel omgevingsvergunning 2005*, Den Haag: oktober 2005.
- *Wabo & omgevingsvergunning*, jaargang 1, nummer 1, 23 november 2006
- *Wegwijzer omgevingsvergunning module OPOV*, Den Haag: april 2007.

Kamerstukken

- Kamerstukken II , 2006/2007, 30844 nr. 1.
- Kamerstukken II , 2006/2007, 30844 nr. 2.
- Kamerstukken II , 2006/2007, 30844 nr. 3.
- Kamerstukken II , 2006/2007, 30844 nr. 4.

Elektrische bronnen

- <http://intranet.baarle-nassau.nl/organigram/3134/default_nassau_extra.aspx?id=1468>
12 februari 2008
- <<http://omgevingsvergunning.vrom.nl/index.cfm/t/Aanvraag/vid/9E7F8D02-C09F-296A-615252F63B348D5F>>
11 februari 2008
- <<http://omgevingsvergunning.vrom.nl/index.cfm/t/Loket/vid/3228B4D9-1438-5103-71D6374B92170270>>
11 februari 2008
- <<http://omgevingsvergunning.vrom.nl/index.cfm/t/Wabo/vid/3234B5AA-1438-5103-711F44AD5B48DECD>>
12 februari 2008
- <<http://www.overheid.nl/home/zowerktdeoverheid/wievormendeoverheid/degemeente/>>
12 februari 2008
- <<http://www.postbus51.nl/index.cfm?vid=59CEFF70-C295-519D-17A3C642FF40ADE6&containerid=517415FF-C09F-296A-61FF669427684C44&objectid=B6EE9554-FAF4-0993-2215576E59C3826C&displaymethod=displaydefaultintro>>
12 februari 2008
- <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=57605&it=3#_tocBK24>
13 februari 2008
- <<http://wabowerkgroepen.vrom.nl/>> (login vereist)
12 februari 2008
- <http://www.sdu.nl/doc/3100Vergunningsprocedure.htm#hit0>>
18 februari 2008
- <<http://www.vrom.nl/pagina.html?id=18487>>
18 februari 2008
- http://www.kluwer.nl/portal.jsp?gc=WKNL_KL_PNP_KLUWER_OVH_OVERHEID_WABO_home&staticURL=/statics/KLW_statics/wabo/wabo_nieuws18.html&trail=Overheid&trailLevel=3
1 maart 2008

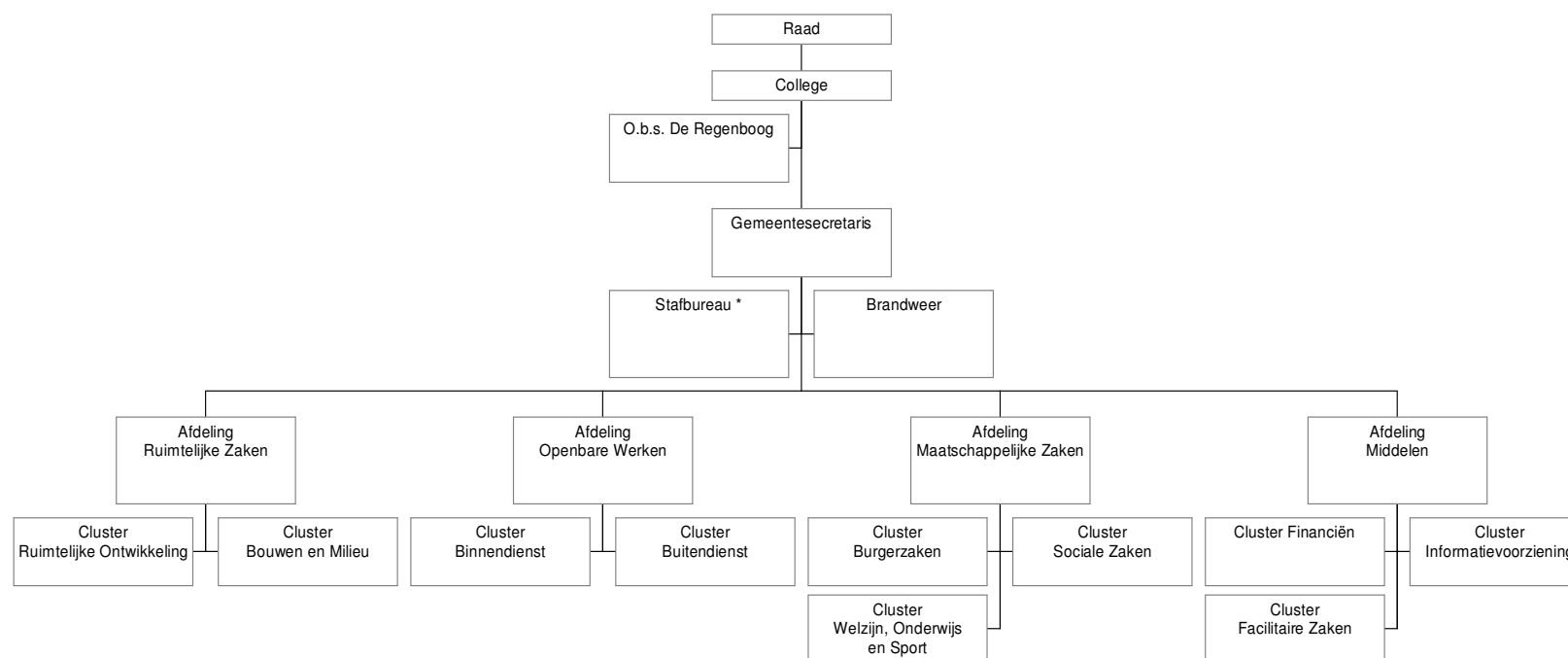
Bijlagen

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

ORGANIGRAM BAARLE-NASSAU

(2 augustus 2005)

* Stafbureau bestaande uit:

- Personeel en Organisatie
- Openbare Orde en Veiligheid/Rampenbestrijding
- Integraal Handhavingsbeleid
- Project centrumplan

- Communicatie, Kabinet en Bestuursondersteuning
- Juridische Zaken/Bestuurlijke Samenwerking
- Europese aangelegenheden
- Algemene dienst (bovenformatief)

Bijlage 2

Notulen bespreking Omgevingsvergunning van 28 februari 2008

Tijd: 11.00 – 12.00
Locatie: Commissiekamer
Aanwezigen: Hanneke de Craen (projectcoördinator), Johan Huijben, René Snoeren, Maarten van Drongelen, Imne Schout, Ellen van Maagdenberg, Mark Bruens (stagiair).

De bijeenkomst wordt geopend door Hanneke. Eerst word globaal de stand van zake met betrekking tot de Wabo (en omgevingsvergunning) verteld door haar. Daarna wordt er, met name voor Mark, een voorstelrondje gedaan. Op deze manier weet hij welke vergunningen door welke ambtenaar afgehandeld worden. Zo weet hij bij wie hij moet zijn voor procesbeschrijvingen enz.

Nadat iedereen heeft verteld welke vergunningen hij/ zij verleend/ afhandelt worden de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Wabo medegedeeld aan de werkgroepleden. De meeste verplichtingen waren voor de meeste geen nieuws en iedereen had er al wel over nagedacht.

Vanaf 1 januari 2009 zal de situatie zo zijn dat een burger of bedrijf bij één loket in het gemeentekantoor de omgevingsvergunning kan aanvragen. Het in ontvangst nemen en het doen van een volledigheidstoets op de aanvraag gebeurt in de frontoffice (verplichting). Daarnaast moet de gemeente ook zo ingericht zijn dat een aanvraag digitaal ingediend kan worden.

De cluster bouwen en milieu maakt momenteel gebruik van AVR (Aanvragen en Vergunningen Registratiesysteem) en Gisvg-milieu. Dit systeem zal binnen de gemeente Baarle-Nassau ook gebruikt worden na invoering van de omgevingsvergunning. Er zal bij de leverancier (Centric) een extra functionaliteit aangeschaft moeten worden voor de omgevingsvergunning. Deze is nog niet klaar.

Andere clusters die ook met de omgevingsvergunning te maken krijgen zullen ook op dit systeem van Centric aangesloten moeten worden.

Daarnaast moet de aanvraag (digitaal) ontvangen en gedocumenteerd kunnen worden en moet het voor de burger mogelijk gemaakt worden om via internet zicht te krijgen op de status van de aanvraag. Hanneke zit in de werkgroep ICT omgevingsvergunning bij de gemeente Oosterhout. Hier wordt met name gekeken naar de technische kant van het kunnen ontvangen, documenteren en zichtbaar maken van aanvragen.

Er komt één bevoegd gezag per aanvraag. Het kan zijn dat de provincie bevoegd gezag is en bv. ook de bouwvergunning moet verlenen. In dit geval zal de gemeente dienen als adviseur van de provincie.

Ook zal er binnen de organisatie een omgevingscoördinator (accountmanager) aangesteld moeten worden. Deze zal de aanvraag in ontvangst moeten nemen en een eerste check uitvoeren op volledigheid, coördineren en uitzetten aanvraag bij de verschillende disciplines, zorgen dat er één beschikking komt en dat daar juridisch geen tegenstrijdigheden in zitten. Ook zal deze coördinator als eindverantwoordelijke voor de omgevingsvergunning, de contactpersoon zijn voor de aanvrager. Dit is binnen de gemeente Baarle-Nassau geen volledige functie, dit zal iemand dus naast (een gedeelte) van de huidige werkzaamheden kunnen doen. Hoe dit precies ingevuld zal worden en wie dit zal gaan doen is nog niet bekend.

De Brandweer blijft advies uitbrengen bij verschillende disciplines net zoals dat nu gebeurt. Op 1 augustus 2008 zal de gebruiksvergunning overgaan in het gebruiksbesluit welke ook onder de omgevingsvergunning valt.

Het vooroverleg zal een belangrijkere functie krijgen. Voor dat de aanvraag ingediend wordt kan er een overleg komen met de aanvrager en de betrokken vergunningverleners. Dit lijkt eenvoudig in te plannen door wekelijks 'spreekuur' te houden. Dit kan op het tijdstip dat er in de huidige situatie bouwteam is alleen zit er dan een aanvrager/ adviseur bij.

De wetgever is bezig met de precieze invulling van het onderwerp leges. Johan merkt op dat hier rekening mee moet worden gehouden bij het opstellen van de begroting. Het is nog niet precies duidelijk wat er gaat veranderen met betrekking tot de leges door de komst van de Wabo?

De wens van de betrokkenen is dat de implementatie van de Wabo zo simpel mogelijk moet verlopen. Zo min mogelijk ingrijpende veranderingen om aan de wettelijke taken te voldoen.

Mark gaat (in samenwerking met Hanneke) verder met zijn plan van aanpak en zal wanneer dit nodig is bij de betrokkenen binnen lopen voor vragen over processen, registratie enz.

Over een aantal weken komen we weer met de werkgroep bij elkaar om de stand van zaken en te verwachte knelpunten te bespreken. Deze vergadering zal door Mark gepland worden.

Hanneke brengt Harry Gerissen op de hoogte van de stand van zaken tot nu toe.